

RICHTER GEDEON

Biotechnológiai gyógyszerek és bioszimilitás- egy analitikus szemszögéből

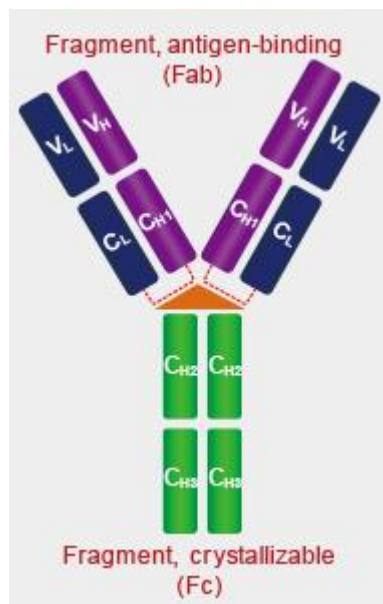
Lenkey Krisztián

Biotechnológiai Rutin Analitikai Osztály, Osztályvezető
Gedeon Richter Plc.

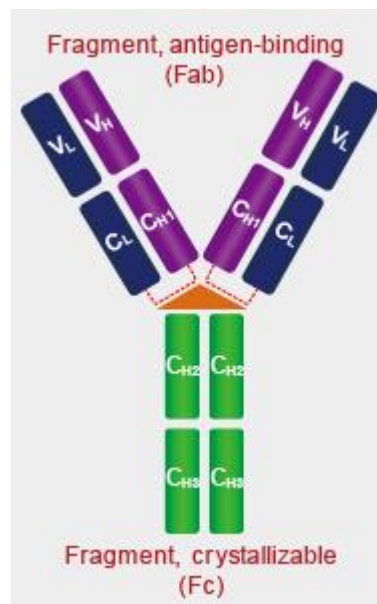

Az előadás témái

Biotechnológiai gyógyszerek

Bioszimilárisok

Módszerek

Szerkezeti vizsgálatok

Tisztaság vizsgálatok

Hatóanyag tartalom meghatározás

Hatóság: comparability

Példák

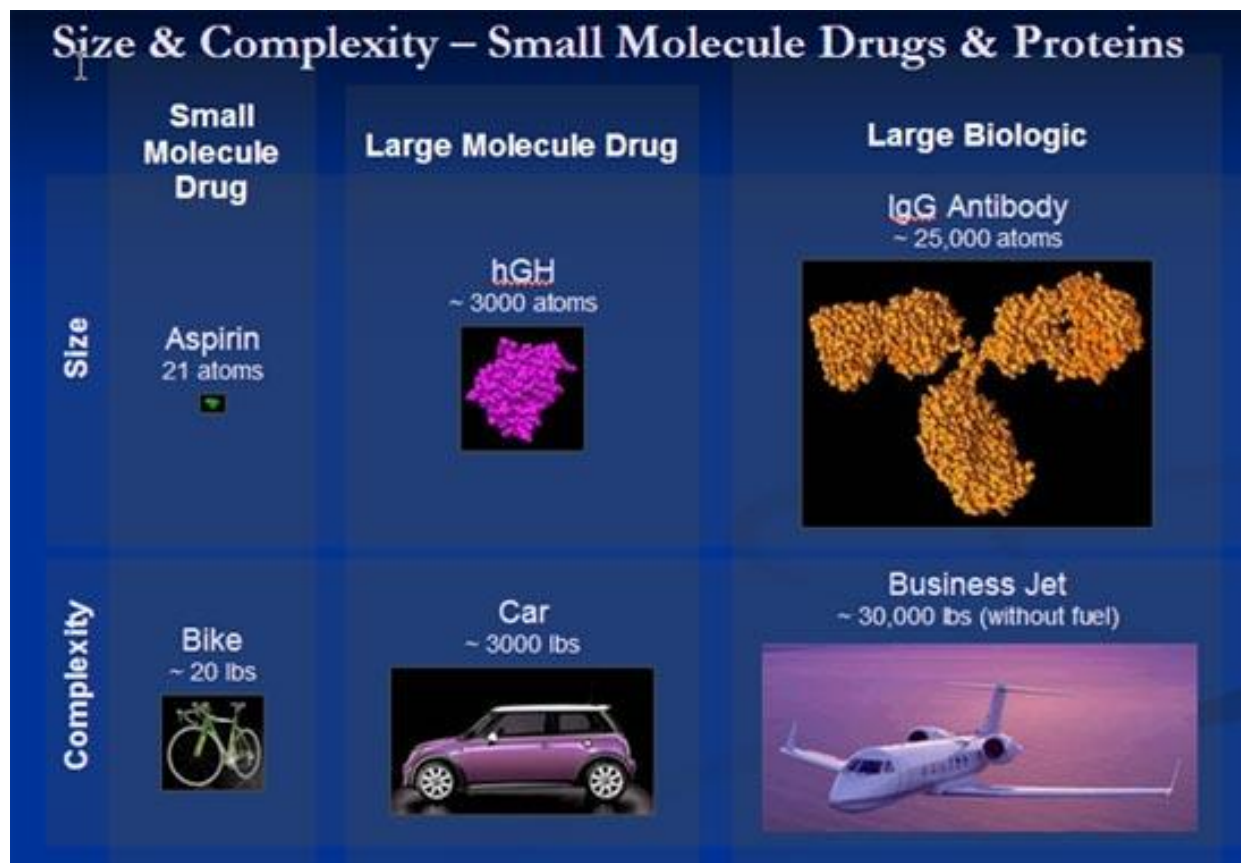
Biotechnológiai gyógyszerek

- Biotechnológia: Biokémiai, mikrobiológiai és vegyészmérnöki ismeretek integrált alkalmazása; mikroorganizmusok, növényi vagy állati szövetek, vagy részeinek technológiai felhasználása hasznos termékek előállítására céljából.
- Ereky Károly a „biotechnológia atyja”
- 1980-as években jelentek meg az első biotechnológiai készítmények
- Ma már több mint 150 termék van piacon világszerte
- Több mint 300 további termék fejlesztés alatt

A biotechnológiai termékek képezik a leggyorsabban fejlődő és legfontosabb csoportját a súlyos betegségek kezelésére szolgáló gyógyszerkészítményeknek.

Kismolekulák-Nagymolekulák

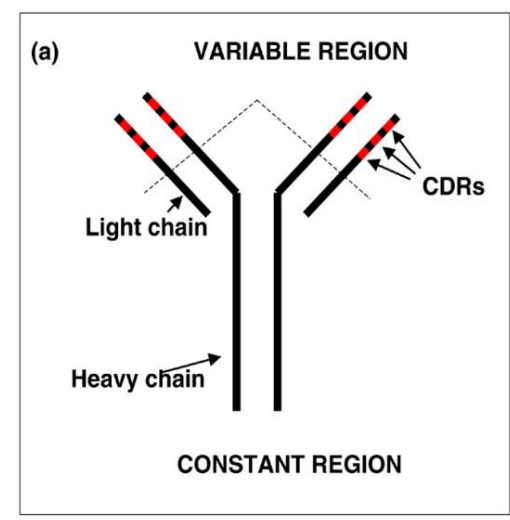
Példa: Monoklonális antitest (mAb)

Az antitestek az immunválasz részei, speciális fehérjék, amelyeket B-limfociták és a belőlük átalakult plazmasejtek termelnek és a vérrel, nyirokkal keringenek.

Az antitestek felismerik az idegen fehérjét, mikroorganizmusokat, toxinokat (mérgeanyagokat), hozzájuk kötődnek és ezzel semlegesítve őket.

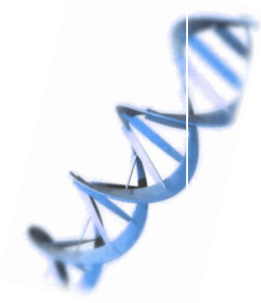
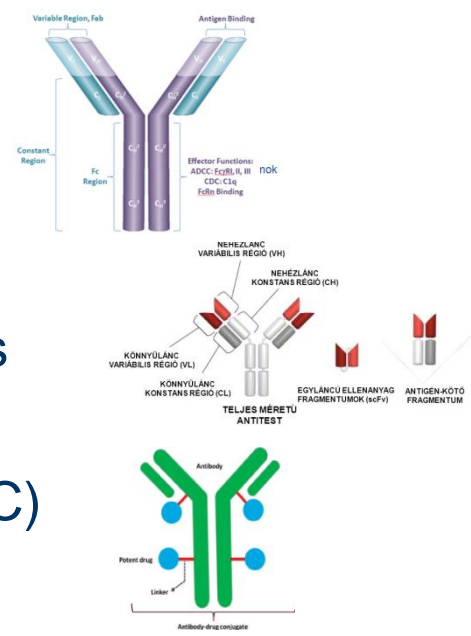
Sematikus ábra

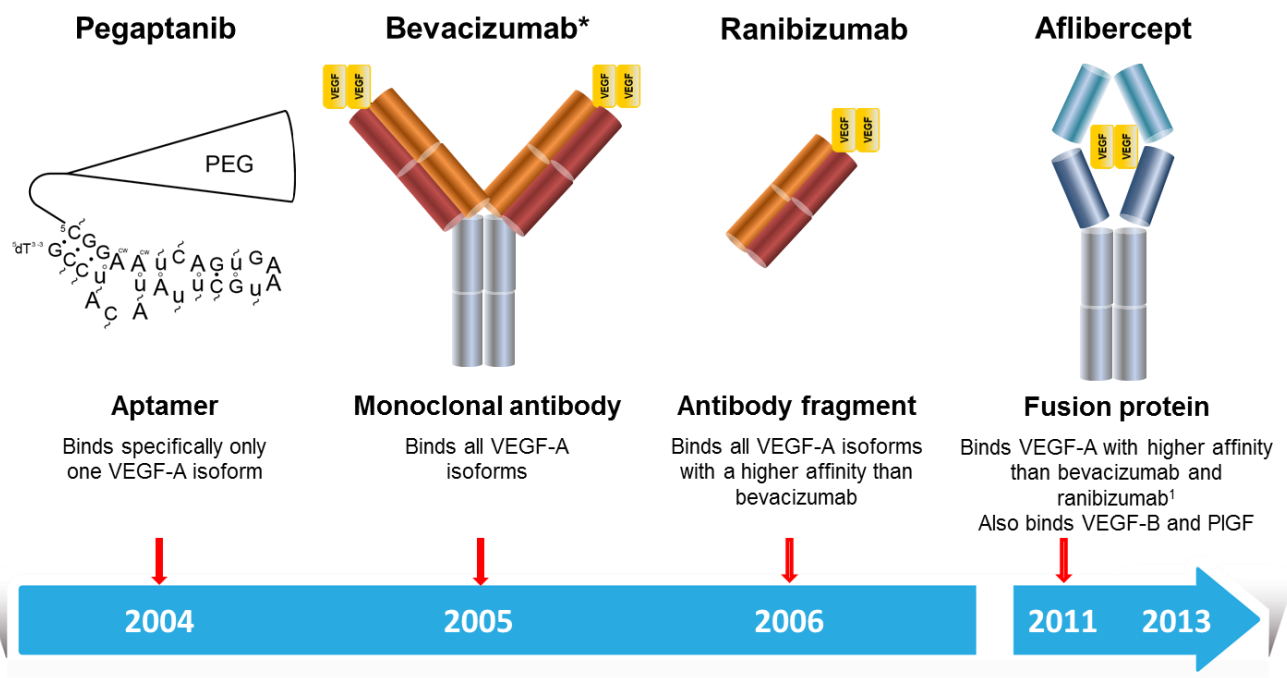
Biotechnológiai gyógyszer termékek

Gyakori képviselőik:

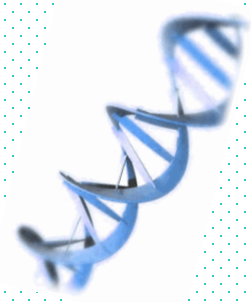
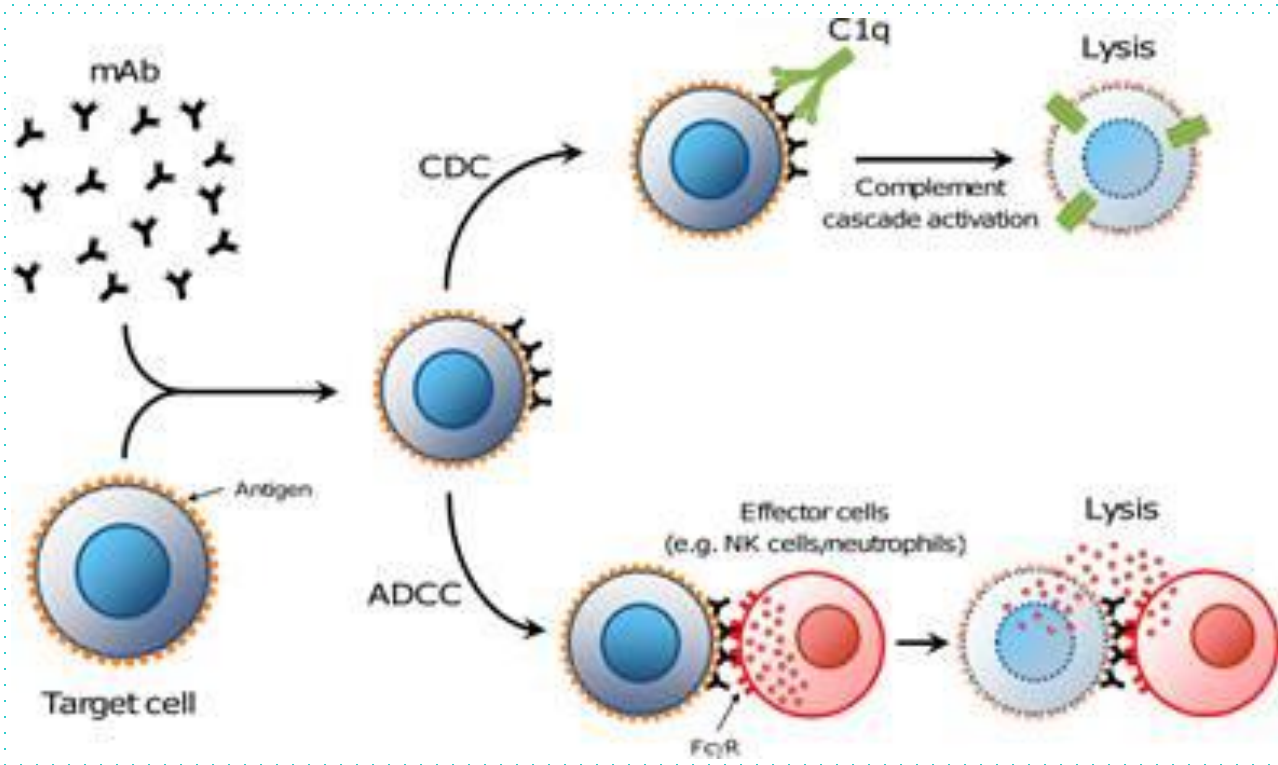
- Citokinek
- Monoklonális antitestek (mAb)
- Monoklonális antitest fragmens
- Antibody-drug conjugates (ADC)
- Rekombináns fuziók fehérjék

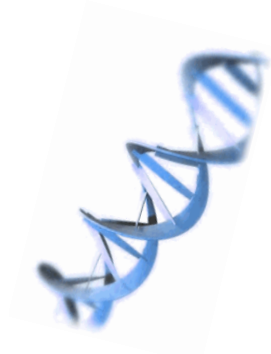
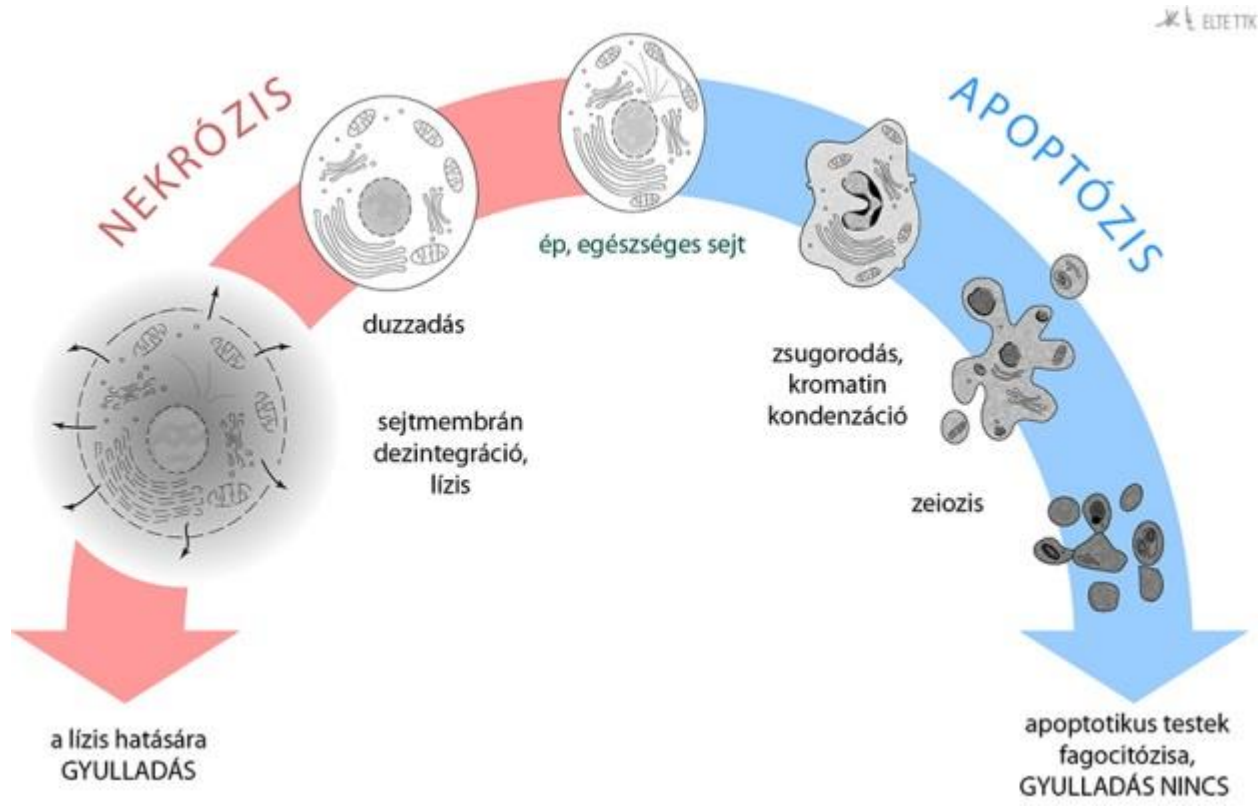
Biotechnológiai gyógyszerkészítmények fejlődése

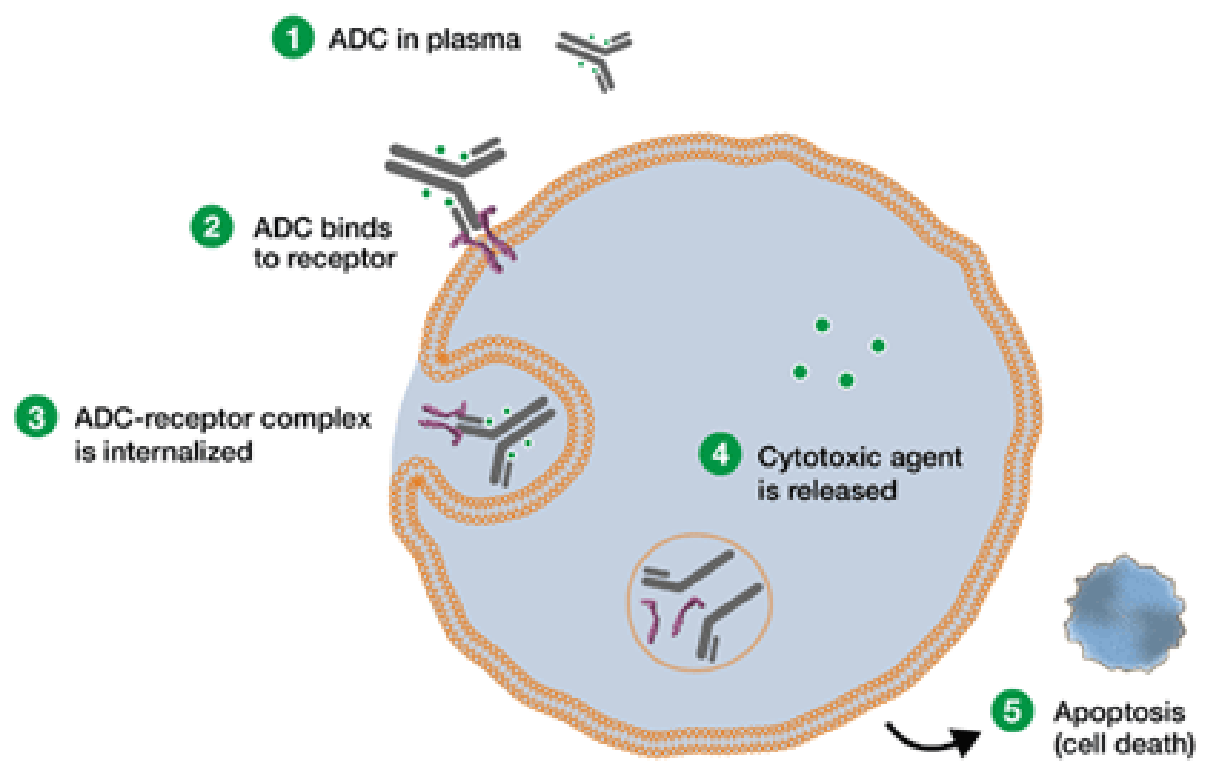
Biotechnológiai gyógyszerek néhány jellemző hatás mechanizmusa- ADCC, CDC

Hatás mechanizmus- apoptózis

Hatás mechanizmus- cytotoxic anti-microtubule agent

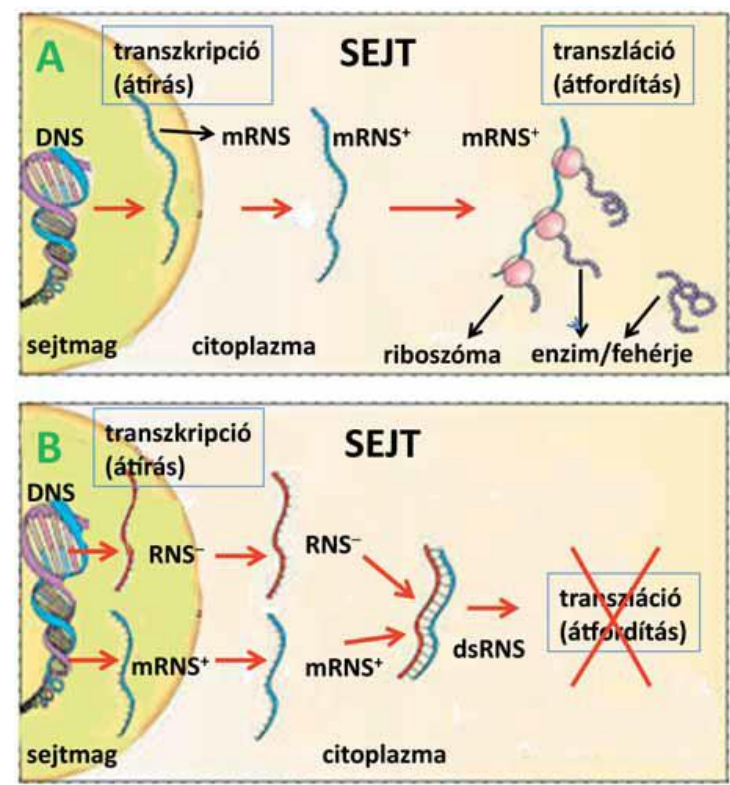
Hatás mechanizmus- VEGF inhibíció

Jövő biotechnológiai gyógyszerformái

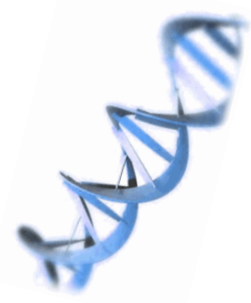
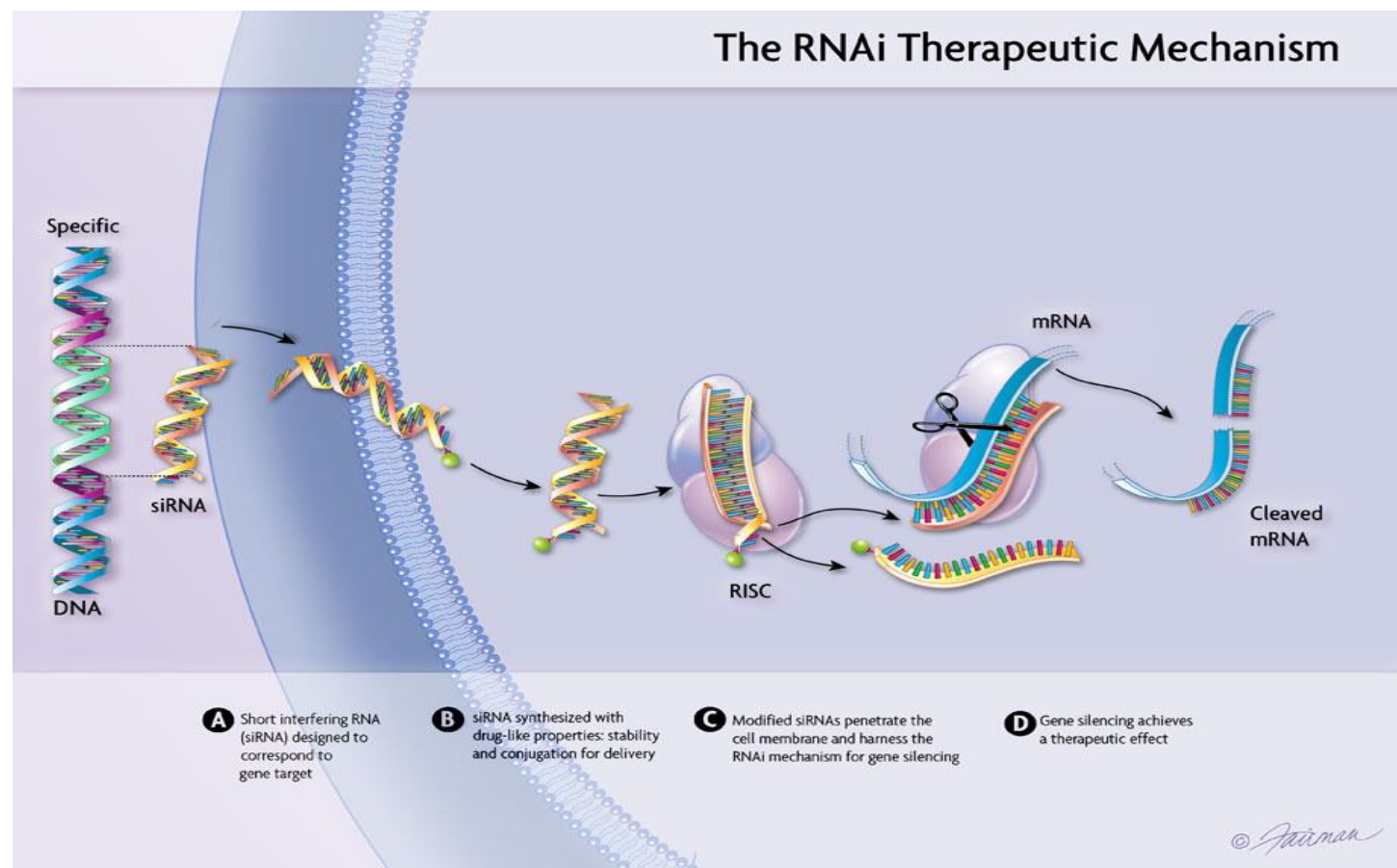
Antiszensz RNS terápia:

- Szensz RNS komplementer szárának szintetizálása
- Transzláció gátlása a citoszolban
- Kritikus fehérje expressziók kikapcsolása (tumor sejtek osztódásának leállítása, mikroorganizmusok létfontosságú fehérjéinek gátlása)

Jövő biotechnológiai gyógyszerformái

RNS interferencia

Biotechnológiai gyógyszerkészítmények előnyei

- Nagy
- Keve
- Óriás
- Enyh
- Kise
- Sok
- Egy

"The doctor will be with you in a few minutes. He's trying to figure out what disease goes with your insurance."

Bioszimilaritás

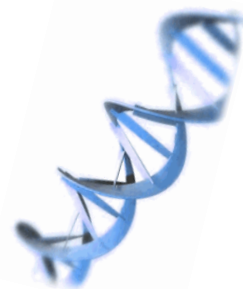
Azonos (Generikus)

A termék és az
originátor teljesen
azonosak a
tulajdonságaikban

(Komplex anyagok esetében
nehezen ellenőrizhető)

Hasonló (Bioszimiláris)

A termék tulajdonságai
hasonlóak az
originátorhoz,
ugyanolyan hatás és
biztonság mellett.

A bioszimiláris termékek nem generikusok

Hasonlóság???

COLONEL SANDERS

VÁGÓ ISTVÁN

www.klonok.com

Lehetne-e “biogenerikus”?

Elméletben – IGEN

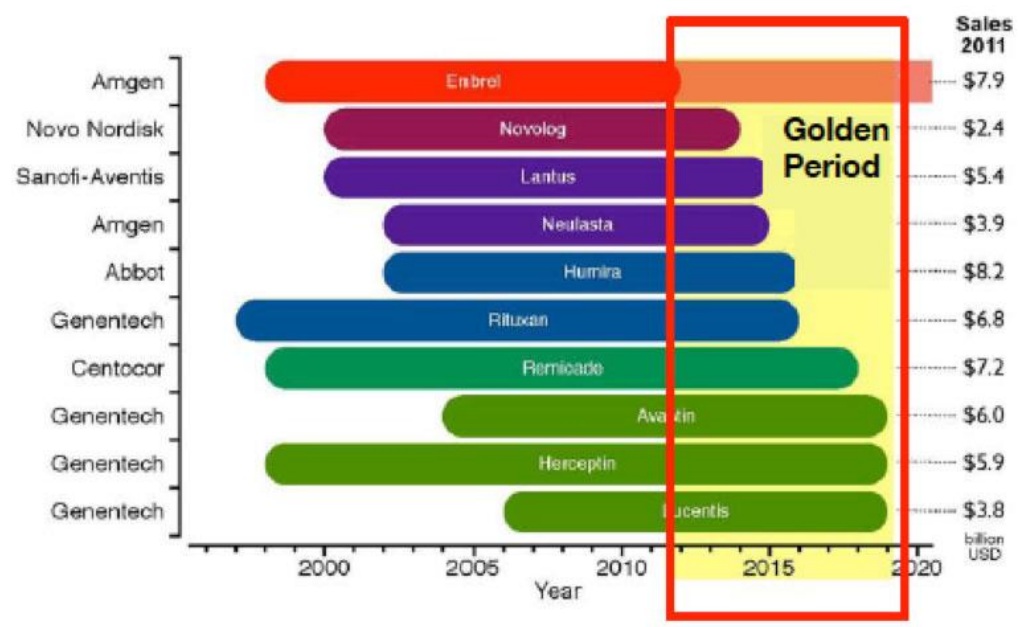
Gyakorlatban – Talán egyszer, ha a molekula teljesen jellemezhető, karakterizálható (függ a mérettől, komplexitástól)

Jelenleg – Similar Biological Medicinal Product,
röviden: “biosimilar”

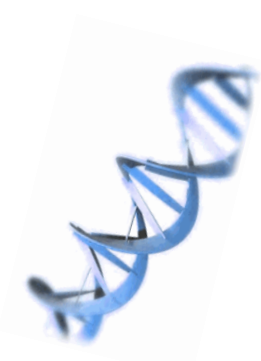

Biotechnológiai termékek szabadalmának lejárata

Top 10 Selling Biologic's Patent Cliff

Calo-Fernández B et al (2012) Pharmaceuticals 2012, 5, 1393-1408

Biosimilar Teriparatide: Terrosa

- Teriparatide: biologically active N-terminal 34-amino acid fragment of PTH(1-84)
- Only bone anabolic agent approved – Forsteo/Forteo (Eli Lilly)
 - Treatment of postmenopausal women and men at an increased risk of fracture
 - Treatment of glucocorticoid induced osteoporosis in men and women at an increased risk of fracture

Miért jó a világnak a bioszimiláris

- Mindazért amiért a biotechnológiai gyógyszerek általában

+

- Csökkenő árak
- Gyártó kapacitás növekedés

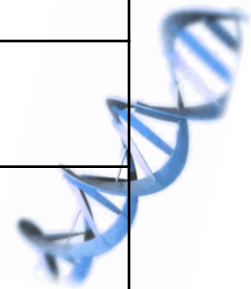
=

- Olyan betegekhez is eljuthatnak ezek a hatékony és unikális gyógyszerek akikhez korábban nem

Egy kismolekula karakterizálása

Karakterizációs teszt példa	Cél
Infravörös spektroszkópia	Azonosság
Moláris tömeg	Azonosság
Hatóanyag	Azonosság
Szennyezők (szennyezés profil meghatározás)	Tisztaság
Mikrobiológiai tisztaság	Tisztaság
Maradék oldószer (GC)	Tisztaság
Drug substance content	Hatóanyag meghatározás

Bioszimiláris fehérjék karakterizálása 1.

Bioszimiláris fehérjék karakterizálása 2.

Karakterizációs teszt példa	Szerkezteti szint	Cél
Szerkezet vizsgálatok		
Aminosav szekvencia	elsődleges	Teljes aminosav sorrend meghatározás
N-terminális szekvenálás	elsődleges	N-terminális integritásának igazolása
C-terminális szekvenálás	elsődleges	C-terminális integritásának igazolása
„Peptide mapping”	elsődleges	Elsődleges szerkezet igazolása
Tömegspekrometria	elsődleges	Moláris tömeg
HDX-MS	Magasabb rendű szerkezet	Szerkezet azonosság vizsgálat
FT-IR	Másodlagos szerkezet	Szerkezet azonosság vizsgálat

Bioszimiláris fehérjék karakterizálása 3.

Karakterizációs teszt	Szerkezeti szint	Cél
Circular Dikroismus	másodlagos	Fehérje konformáció
Fluoreszcens spektrofotometria	harmadlagos	Fehérje konformáció
RP-HPLC	másodlagos	Azonosság
NMR	Magasabb rendű szerkezet	Azonosság vizsgálat
DSC	Magasabb rendű szerkezet	Azonosság vizsgálat

Bioszimiláris fehérjék karakterizálása 4.

Karakterizációs teszt	Vizsgálati szint	Cél
Biological activity		
Biológiai aktivitás (in-vitro)	Szerkezet-Funkció	Biológiai aktivitás és azonosság meghatározása
Biológiai aktivitás (in-vivo)	Szerkezet-Funkció	Biológiai aktivitás és azonosság meghatározása
Szennyezések		
I) Gyártásból		
Gazdasejt fehérje	Tisztaság	Gyártás eredetű szennyezések meghatározása
Gazdasejt DNS	Tisztaság	
Endotoxin	Tisztaság	
II) Termékből		
SDS PAGE és SEC-HPLC	Tisztaság	Aggregáció meghatározása
Peptid mapping	Tisztaság	Redukált és oxidált formák meghatározása
RP- HPLC	Tisztaság	Redukált és oxidált formák meghatározása
RP- HPLC és IEF	Tisztaság	Deamidált formák meghatározása
IEX-HPLC	Tisztaság	Töltésvariánsok

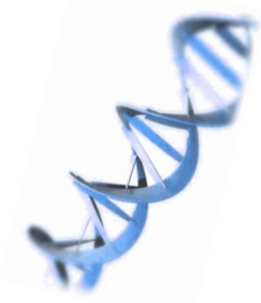

Bioszimiláris fehérjék karakterizálása

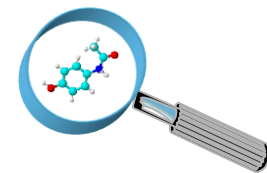
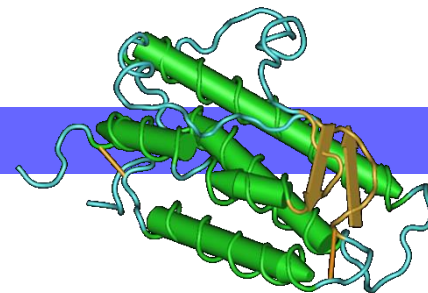
5.

Karakterizációs teszt	Vizsgálati szint	Cél
Western blot	Funkció	Azonosság igazolása
Slot blot		
IEF	tisztaság	Azonosság igazolása
AF4 és HF5	tisztaság	Aggregáció vizsgálat
AUC	tisztaság	Aggregáció vizsgálat

Miért olyan bonyolult a biotechnológiai termékek vizsgálata?

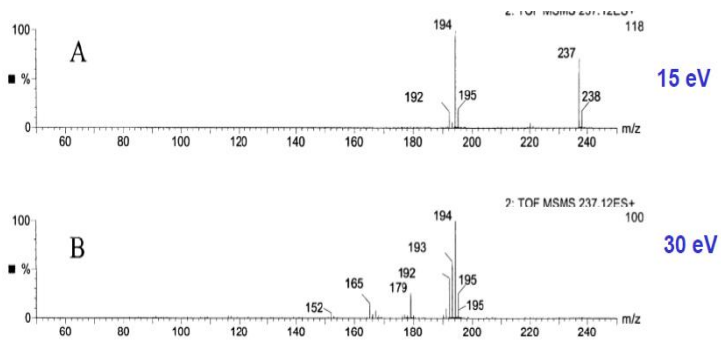

- Nagy molekulatömeg
- Összetett háromdimenziós szerkezet
- Összetett gyártási eljárás
- Élő szervezetek termelik; gyakran heterogének
- Bonyolult a karakterizálásuk fizikokémiai analitikai módszerekkel vagy bio assay-el
- Függ a biológiai aktivitás a gyártási folyamat reprodukálhatóságától
- Immunogenitásban rejlő veszélyek

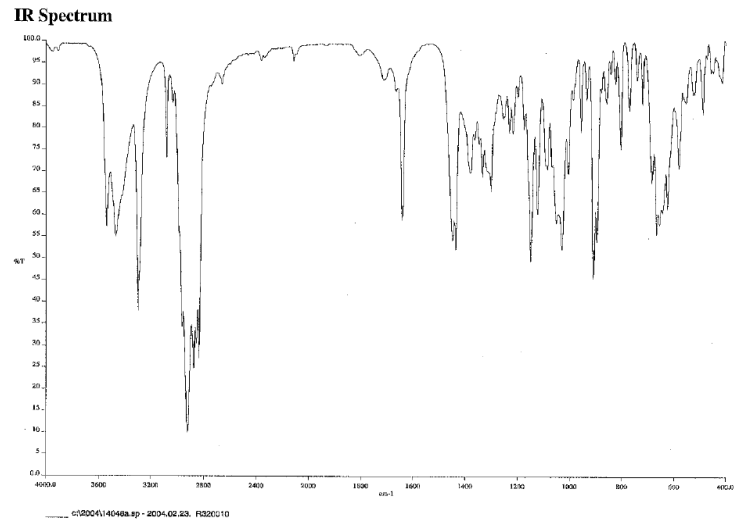

Kismolekula szerkezete

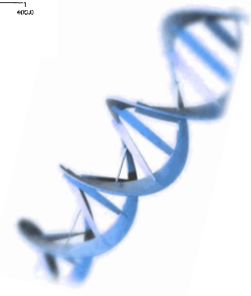
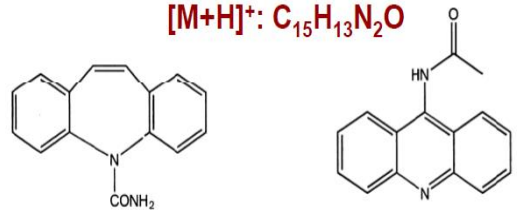
MS spektrum

IR spektrum

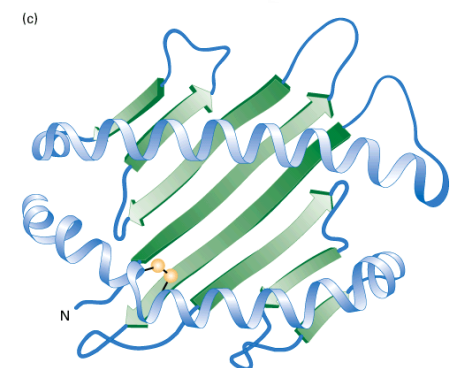
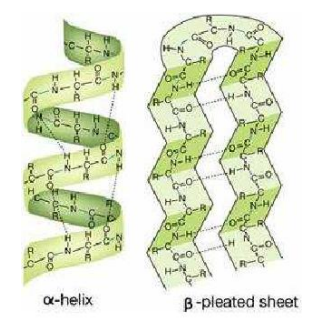
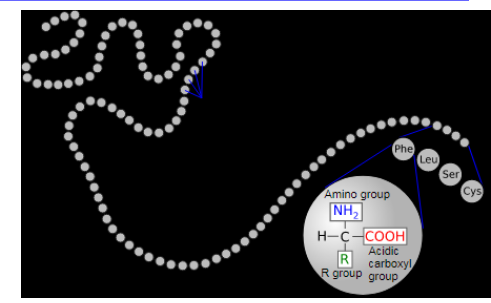

$[M+H]^+$: $C_{15}H_{13}N_2O$

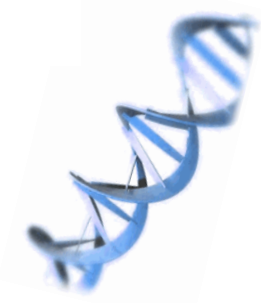
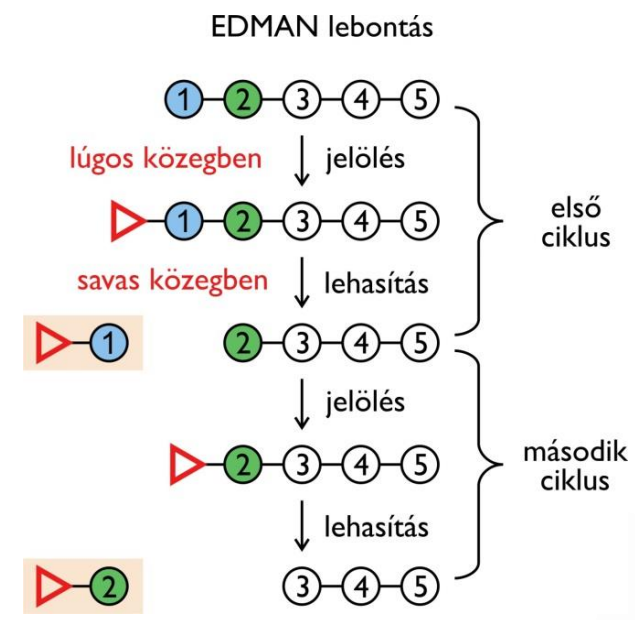
Fehérje szerkezet

- Összetett, többszintű szerkezet, dinamikus struktúrák egymásba alakulása
 - Elsődleges szerkezet: Aminosav szekvencia
 - Másodlagos szerkezet : α -helix, β -redő, rendezetlen, kanyarok
 - Harmadlagos szerkezet: A fehérje teljes háromdimenziós szerkezete

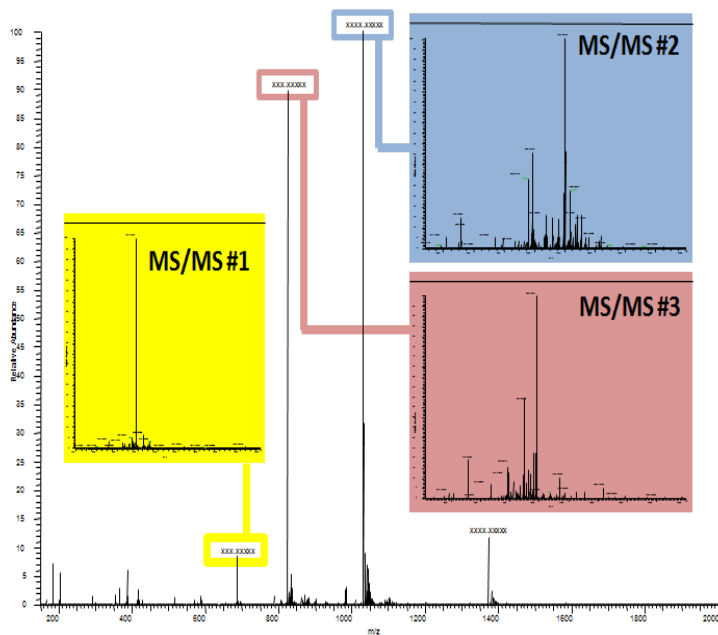
Fehérjék szerkezete: Elsődleges szerkezet- szekvenálás

- Sanger féle módszer
- Edman szekvenálás
- MS szekvenálás

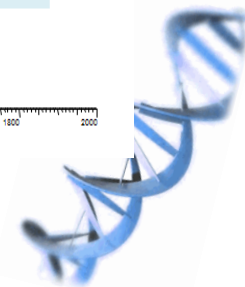
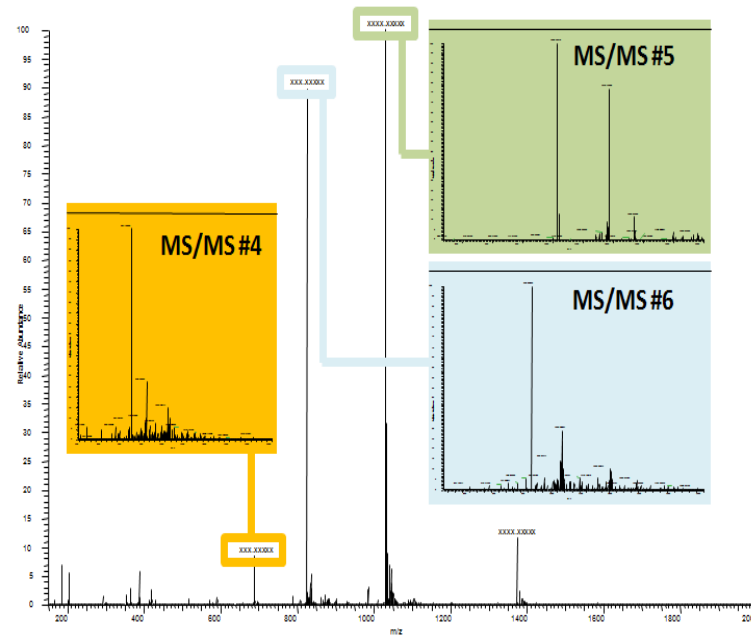

MS-szekvenálás

CID fragmentációs technika alkalmazása:

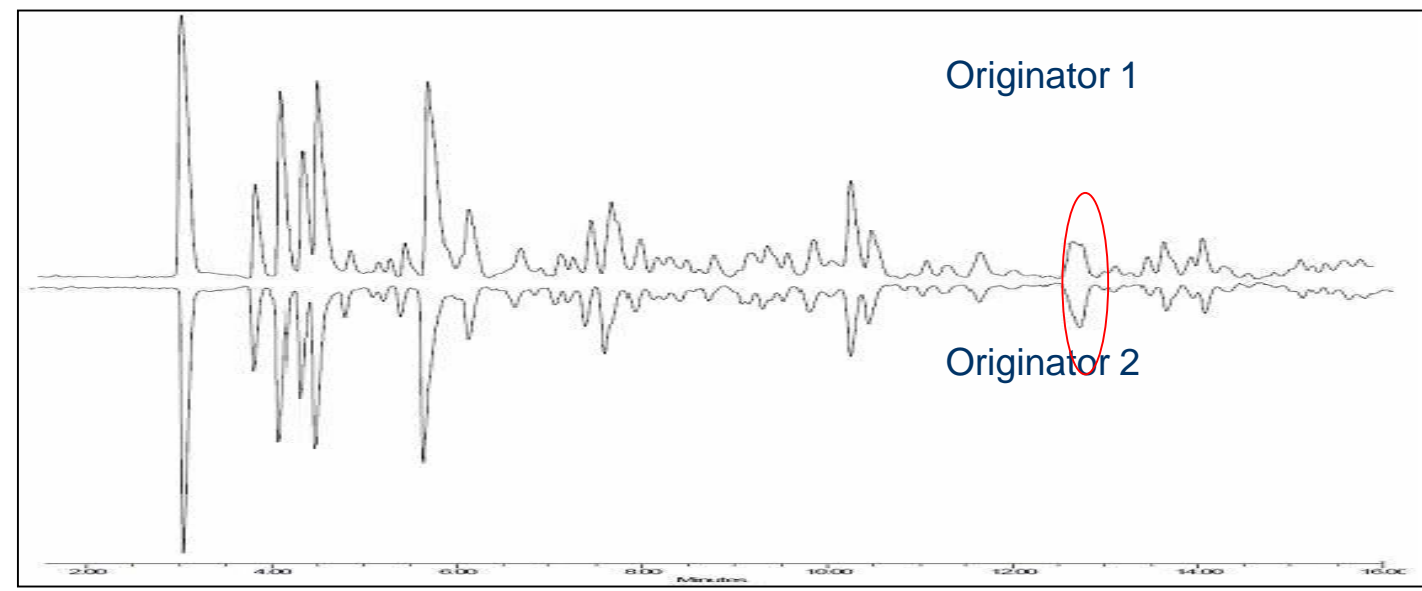

ECD fragmentációs technika alkalmazása:

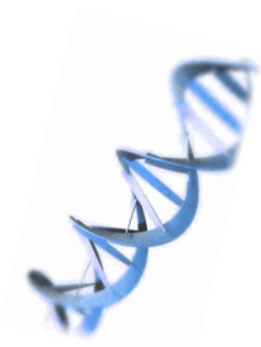

Fehérjék szerkezete: Elsődleges szerkezet- peptid map

Tripszin emésztett polipeptid minták kromatogramjai

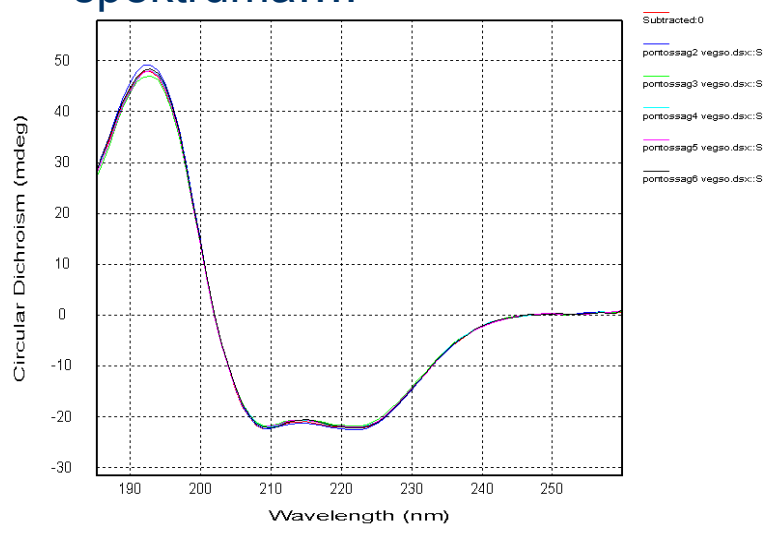
Mi számít releváns különbségnek????

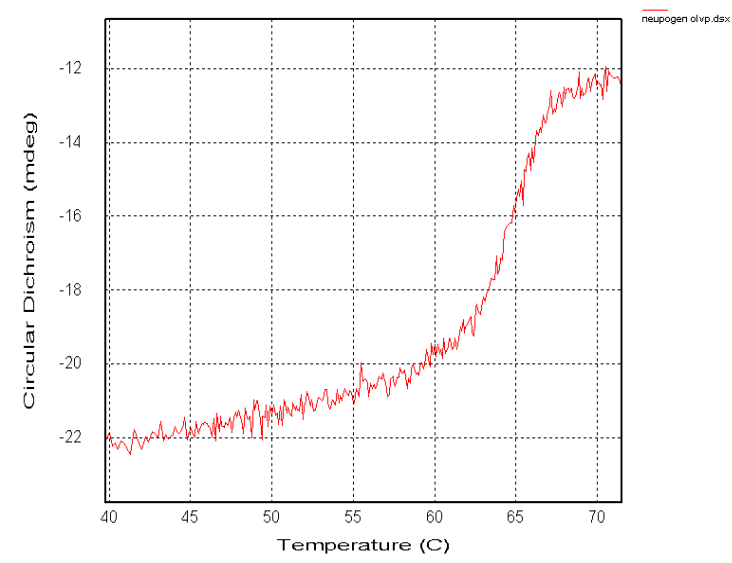
Másodlagos szerkezet

- CD spektrofotometria:

Egy citokin CD spektruma....

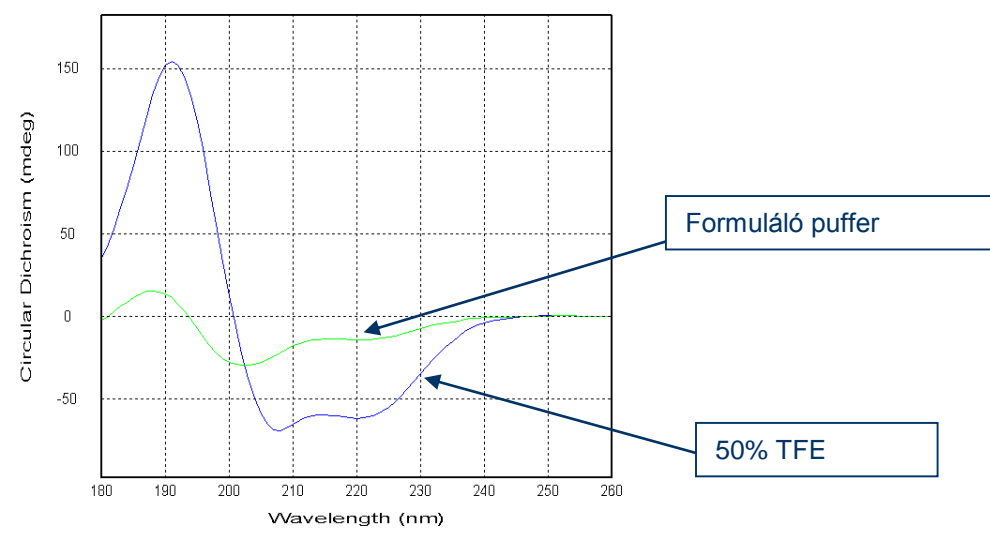
....és olvadáspont görbéje

A CD spektrum segítségével jól jellemezhető a fehérje másodlagos szerkezete, az olvadáspont méréssel viszont apró szerkezeti eltérések is kimutathatóak amik esetleg a spektrumban nem látszanak.

Aktív szerkezet

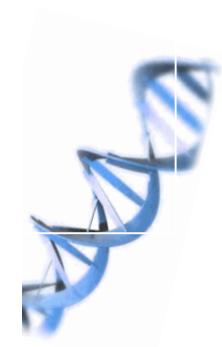
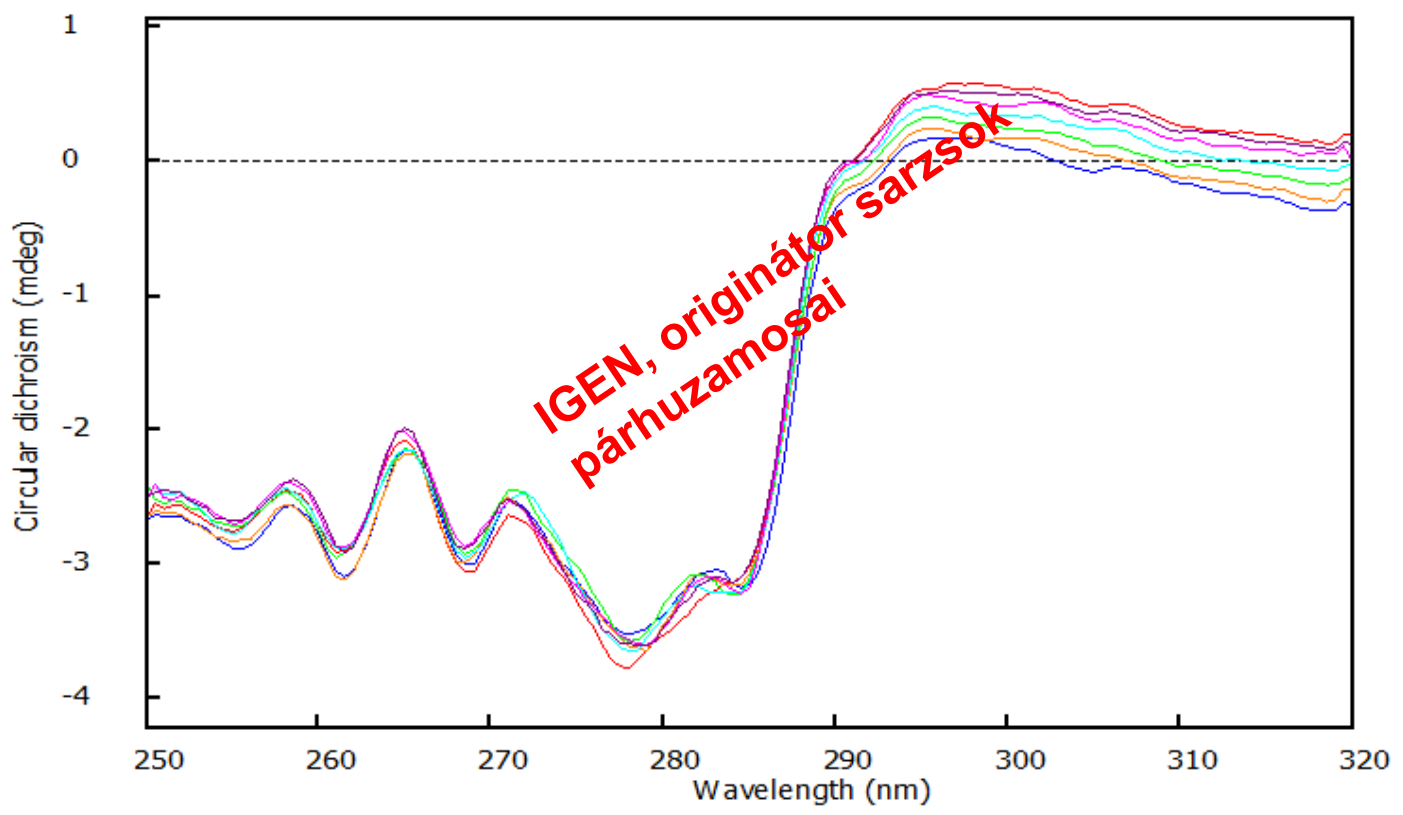
α -helix arány formuláló pufferben	α -helix arány 50 % TFE-ben
26.8 %	82.6 %

Feltételezés: Kis random aminosav oligomerek aktív szerkezete modellezhető TFE-s közegben

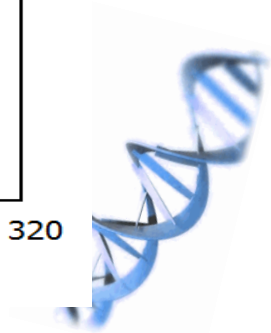
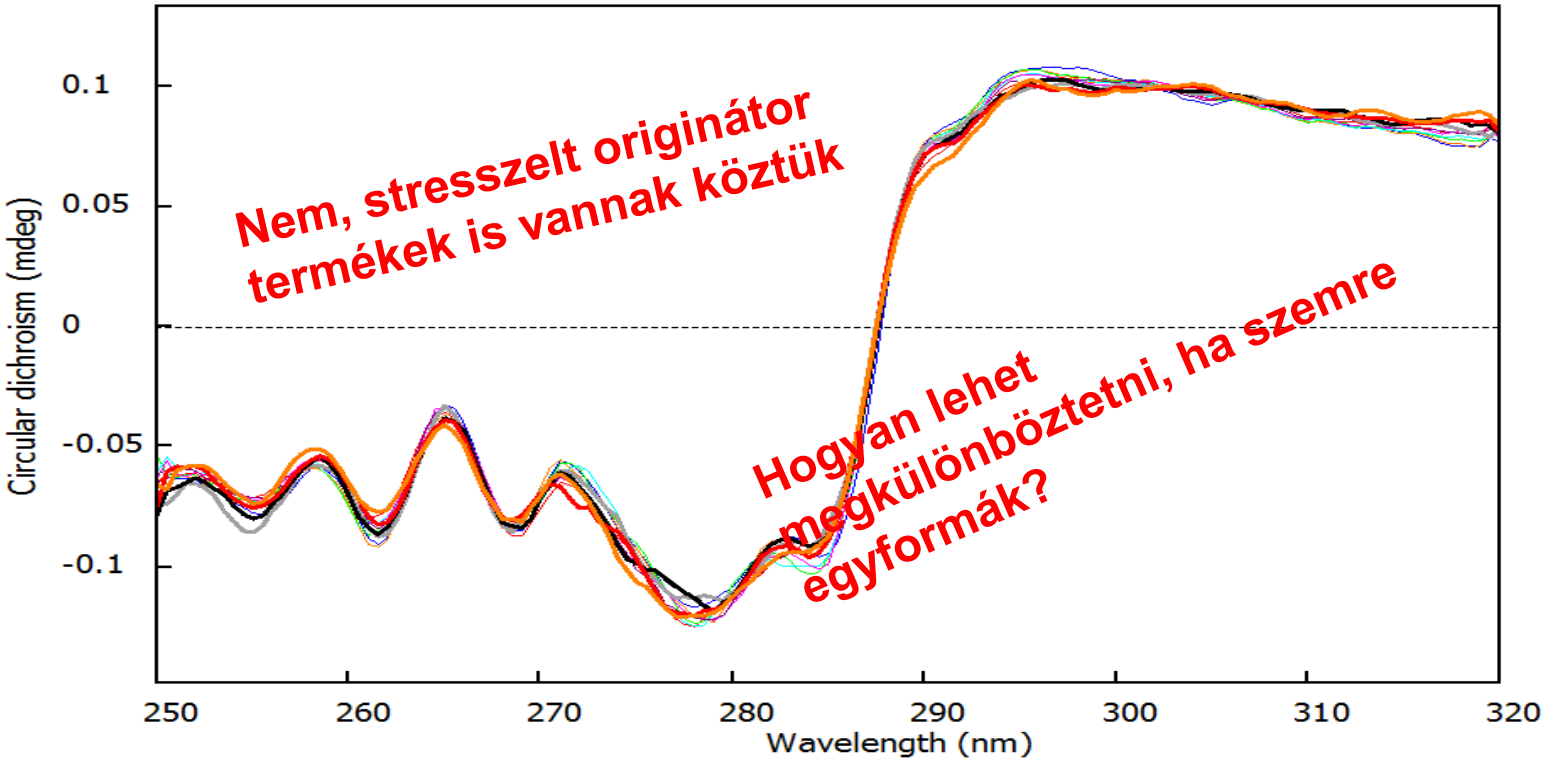
Másodlagos/harmadlagos szerkezet-CD near UV

Hasonlóak?

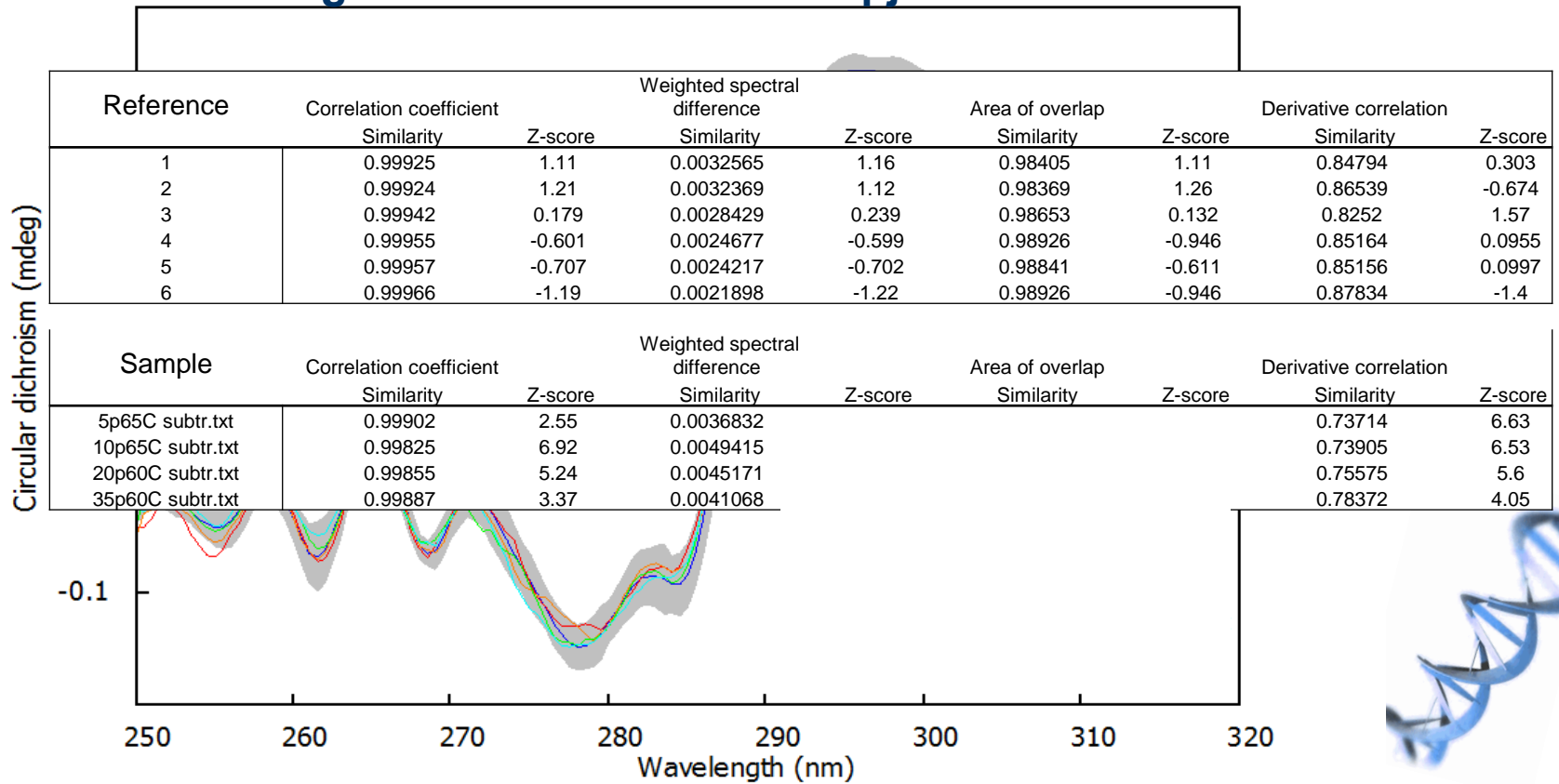
Másodlagos szerkezet

És ezek?

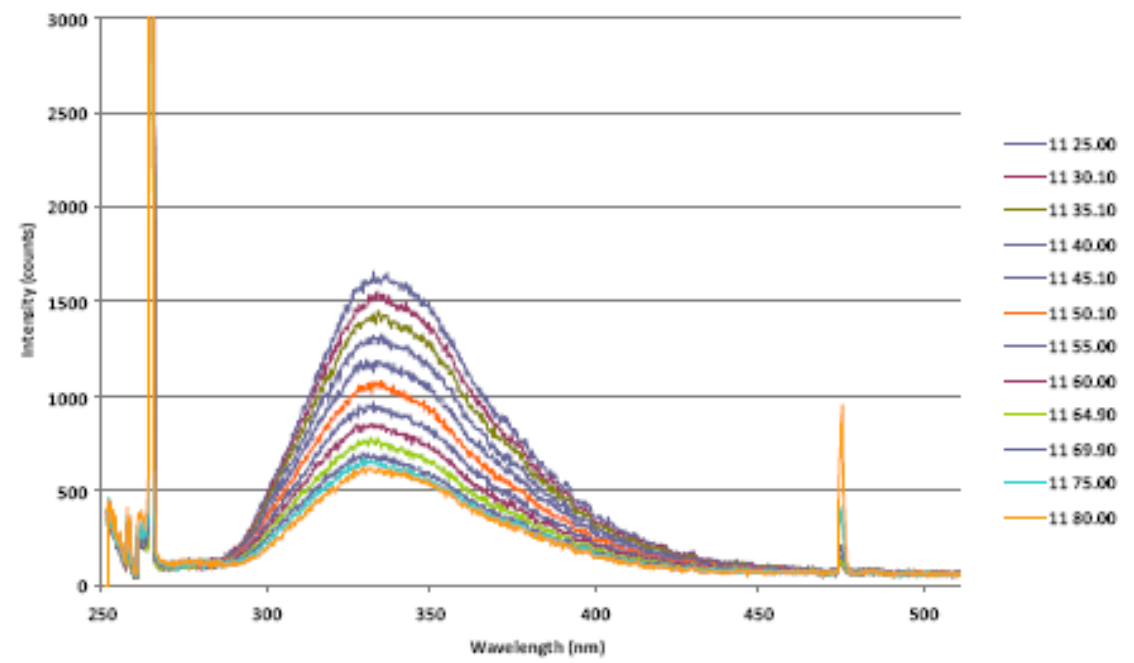
Másodlagos szerkezet

A különbség szoftveres értékelés alapján:

Harmadlagos szerkezet 1.

Fluoreszcens spektrofotometria Spectra

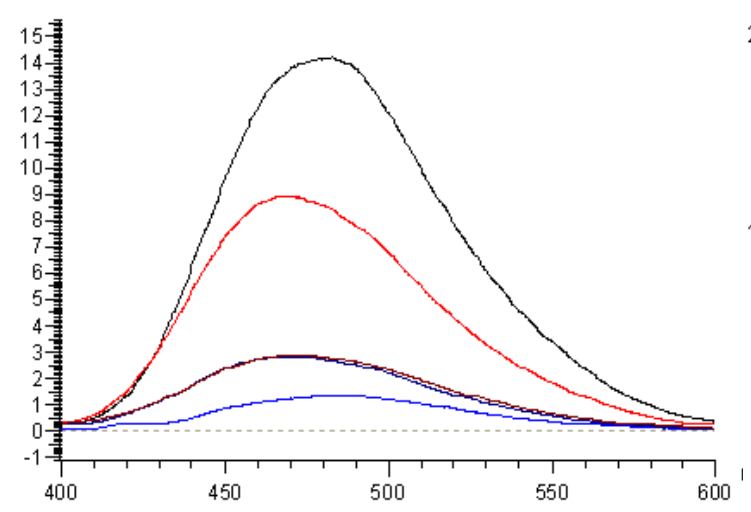

Hő hatására egyre hozzáférhetőbbek a fluoreszcens aminosavak → egyre nagyobb intenzitást tapasztalunk

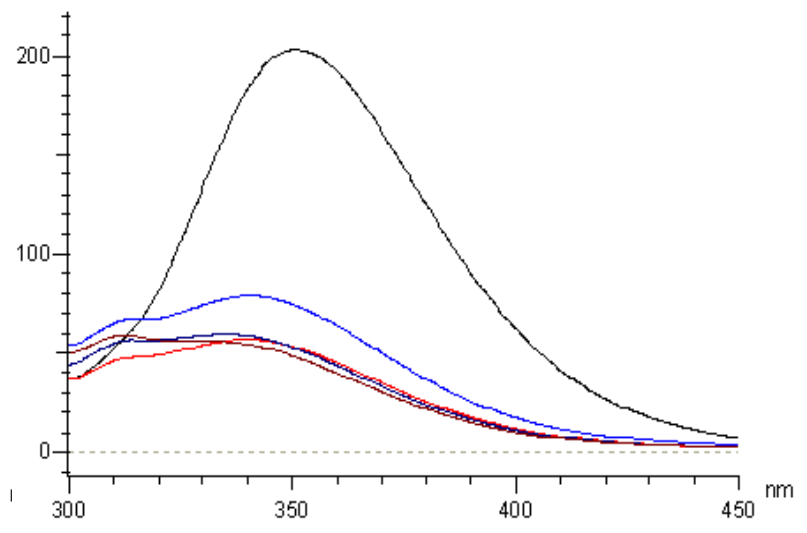
Harmadlagos szerkezet 2.

Fluoreszcens festés

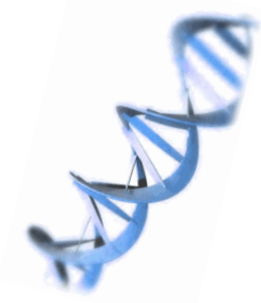
Black – 0 M GuHCl Brown- 2 M GuHCl
 Red -1 M GuHCl
 Blue -5 M GuHCl

Belső Fluoreszcencia

Black – 5 M GuHCl Brown- 1 M GuHCl
 Red -0 M GuHCl
 Blue -3M GuHCl

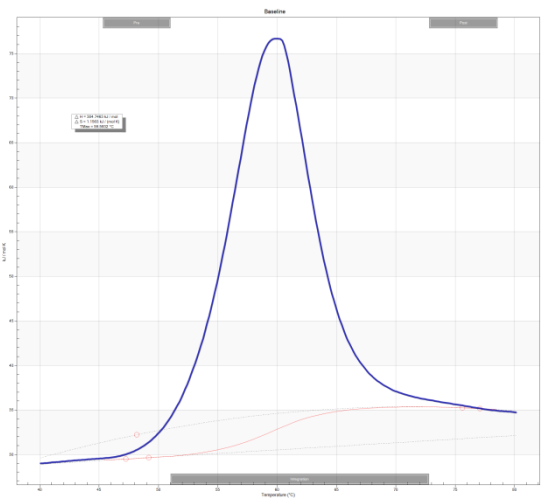
Fluoreszcens festékek használatával a fehérjék szerkezetéről részletesebb kép is nyerhető pl. a felszínen található hidrofób zsebek mennyisége, milyensége

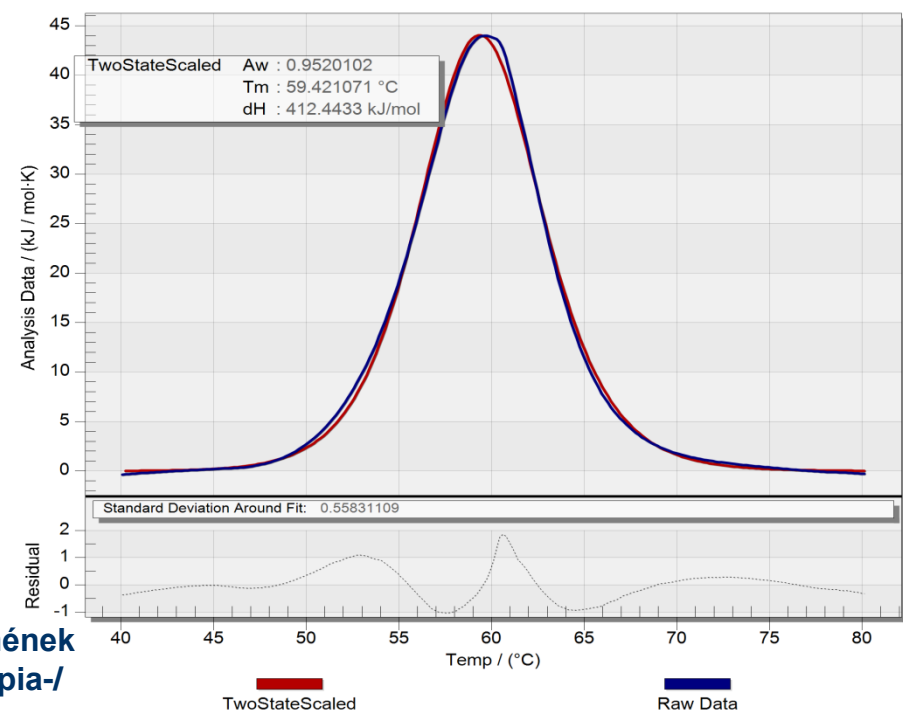
Nano DSC – „egyszerűbb” fehérje

Lizozim 1 mg/ml

Alapvonal illesztés

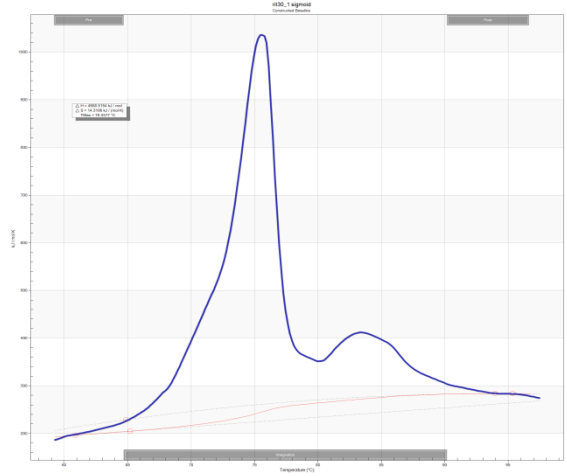

Szerkezeti stabilitás vizsgálata (domének szintjén), Tm mellett entalpia-/ entrópia-/ hőkapacitás-változás is számolható

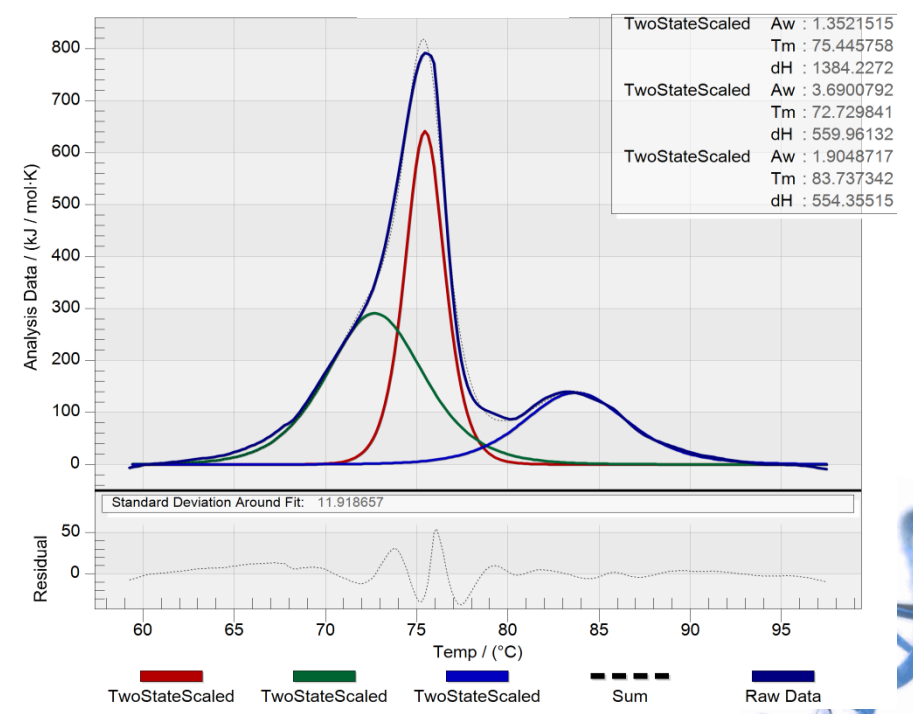

Nano DSC – „bonyolult” eset

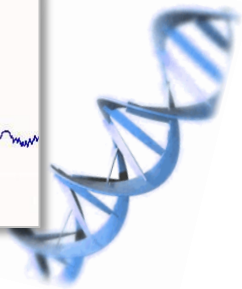
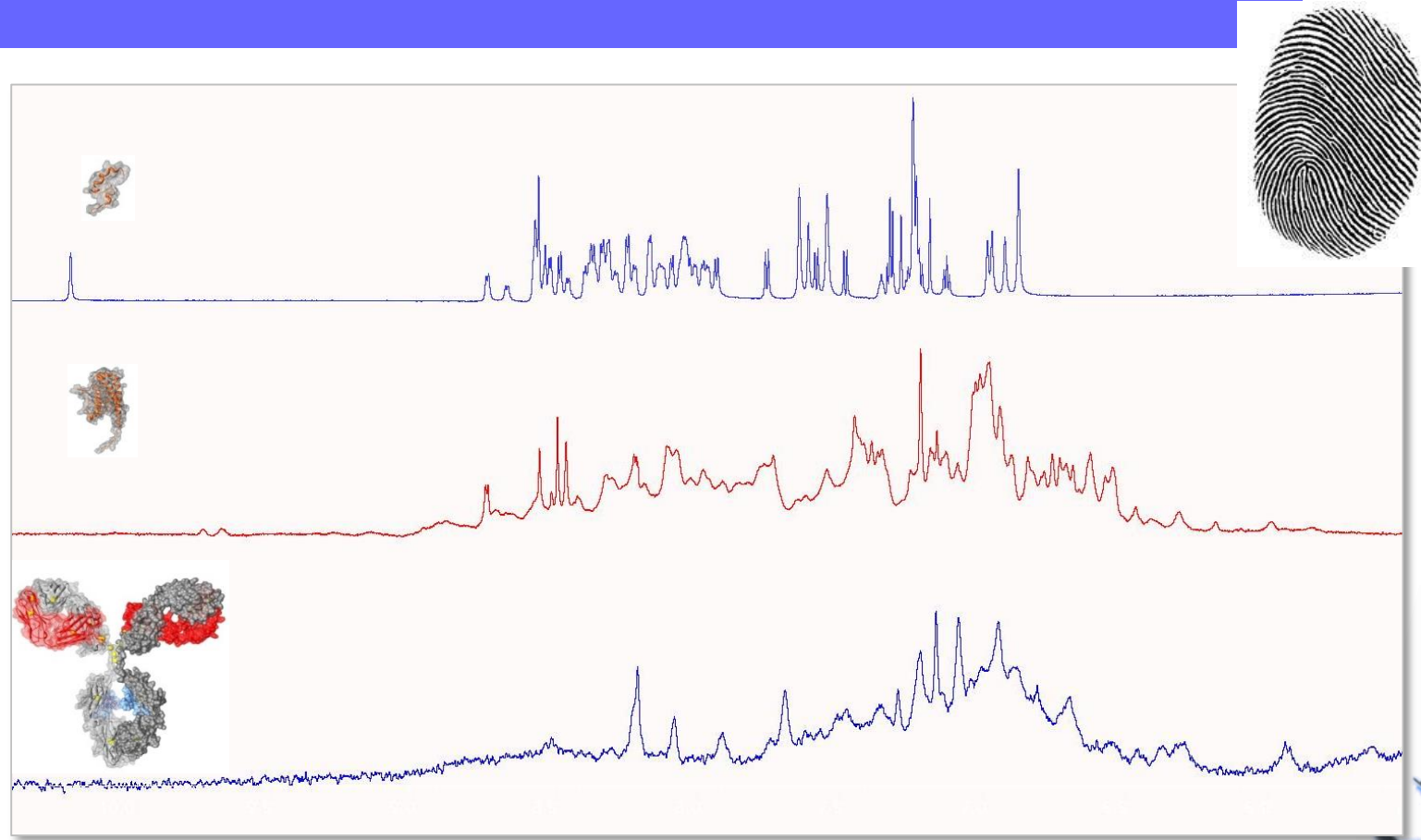
hulgG1 0,5 mg/ml

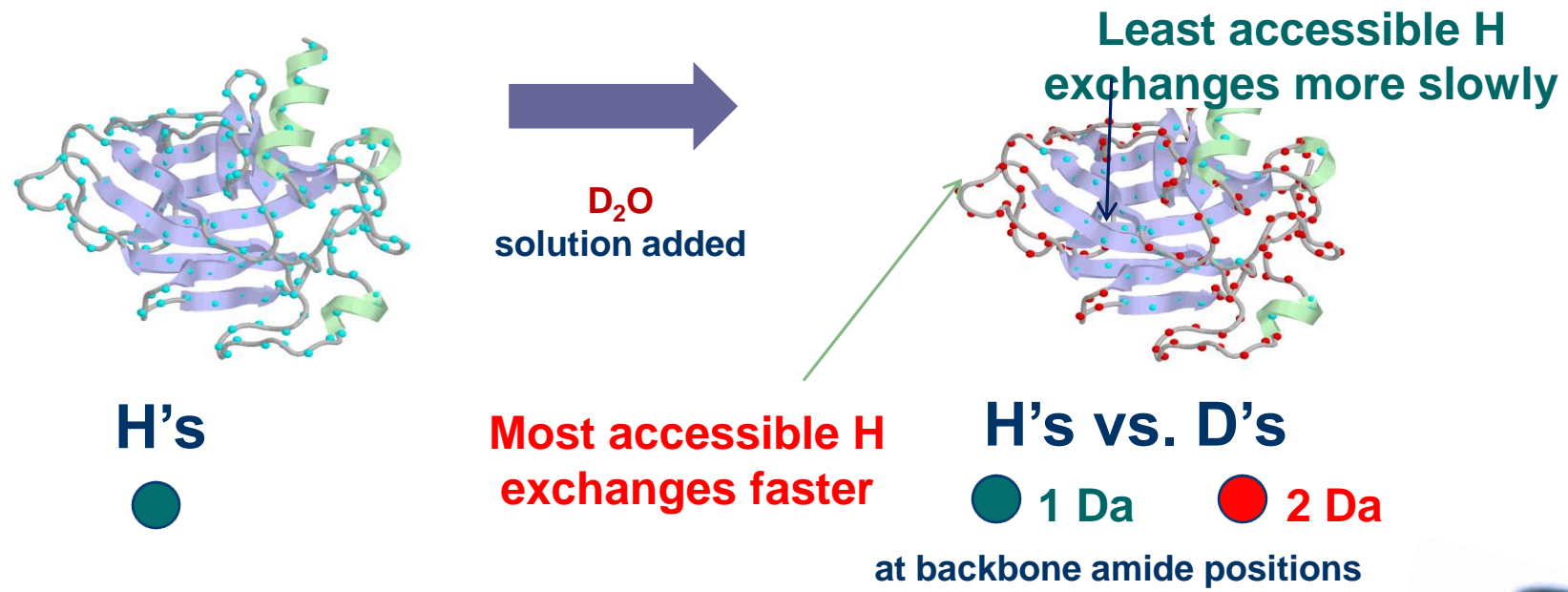
Alapvonal illesztés

Magasabb rendű szerkezet-NMR

HDX (Hydrogen Deuterium Exchange)-MS

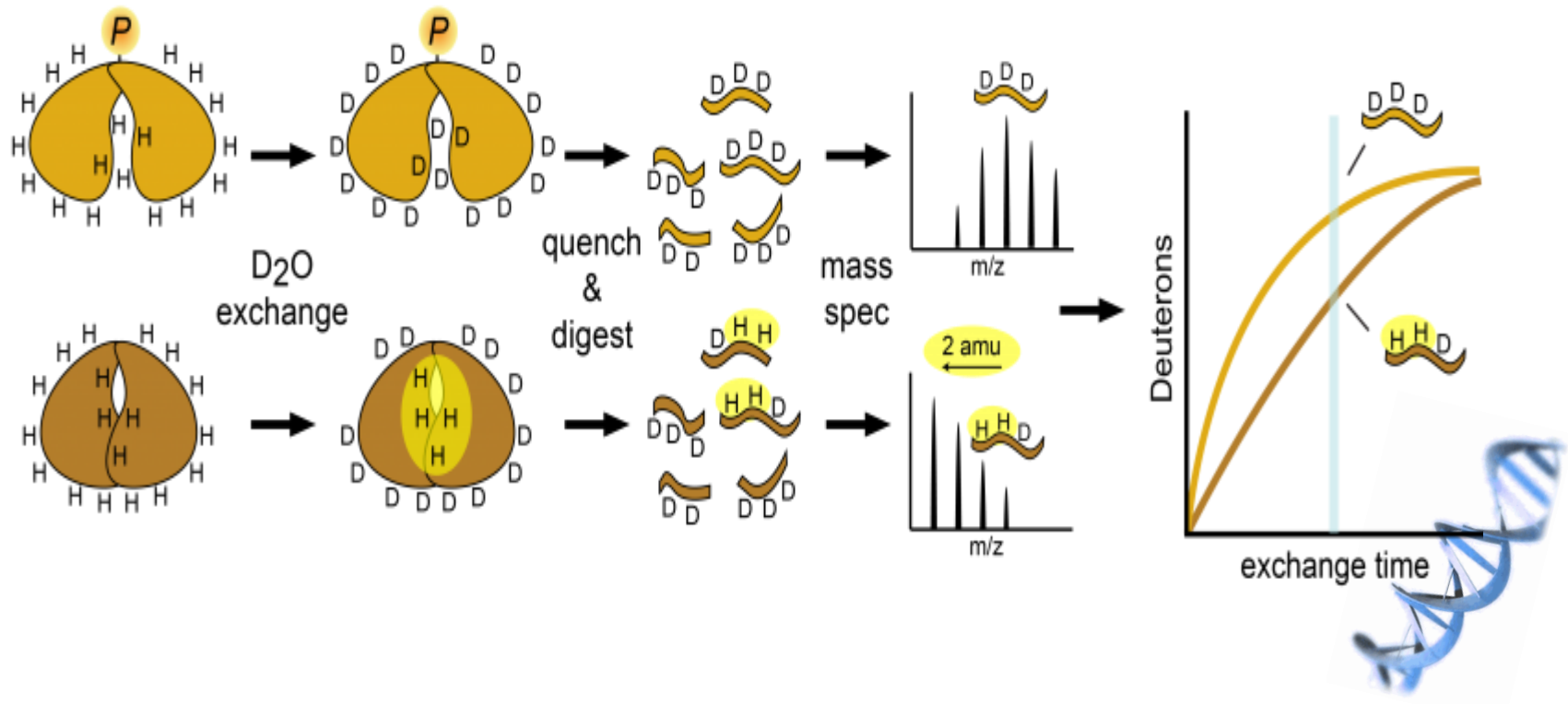

We measure H-D exchange as the mass increase of a protein or peptide.

HDX MS

HDX-MS: Conformational Changes

N-glikán struktúra meghatározása

N-glikán struktúrajelentősége:

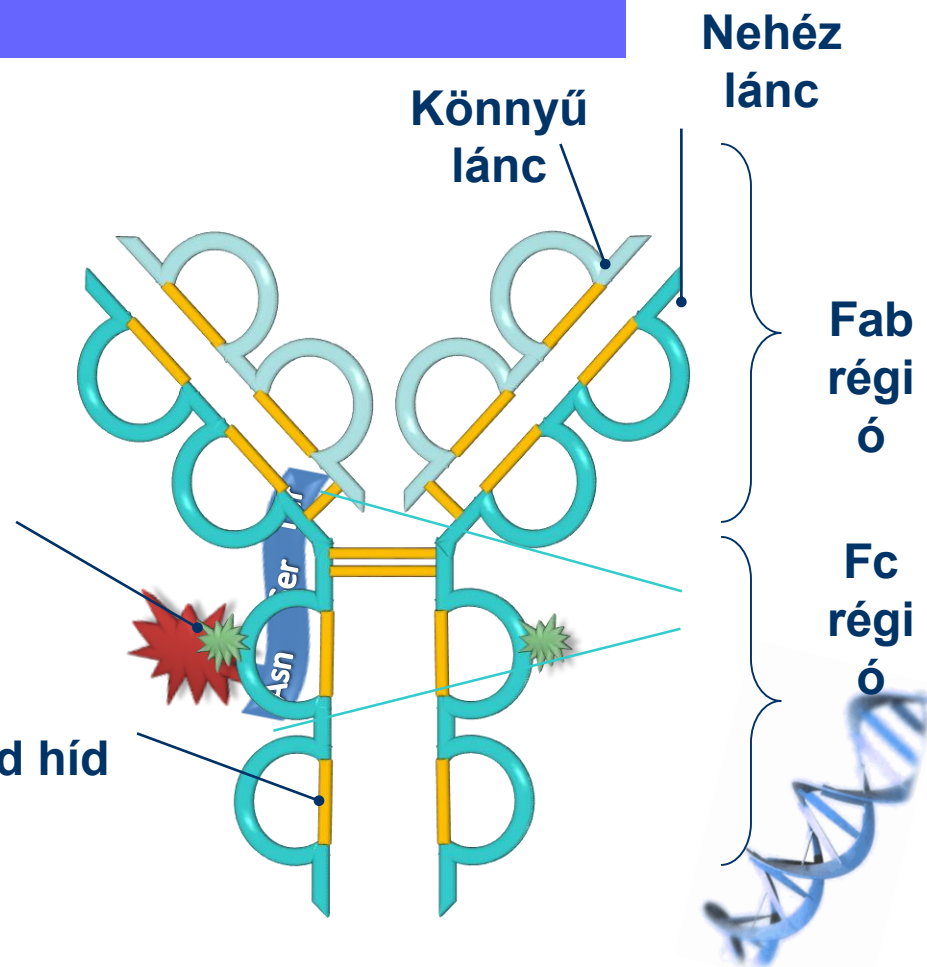
- Fajspecifikus
- Immunogenicitás veszélye
- Befolyásolja a hatékonyságot

- N-acetilglükózamin
- ▲ Fukóz
- Mannóz
- Galaktóz
- ◆ Sziálsav

N-glikán

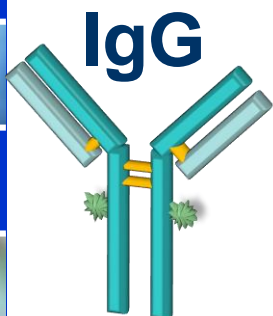
Diszulfid híd

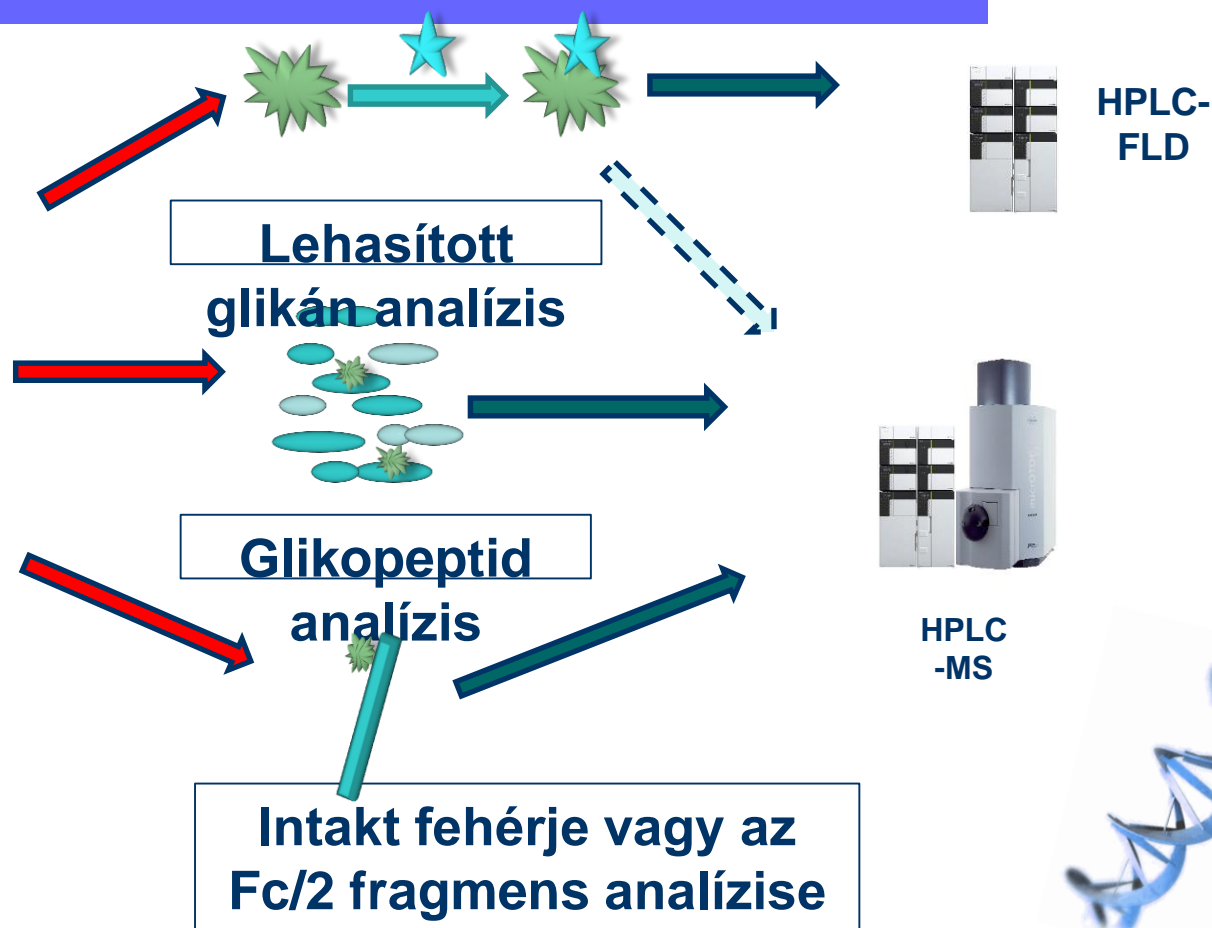
G01

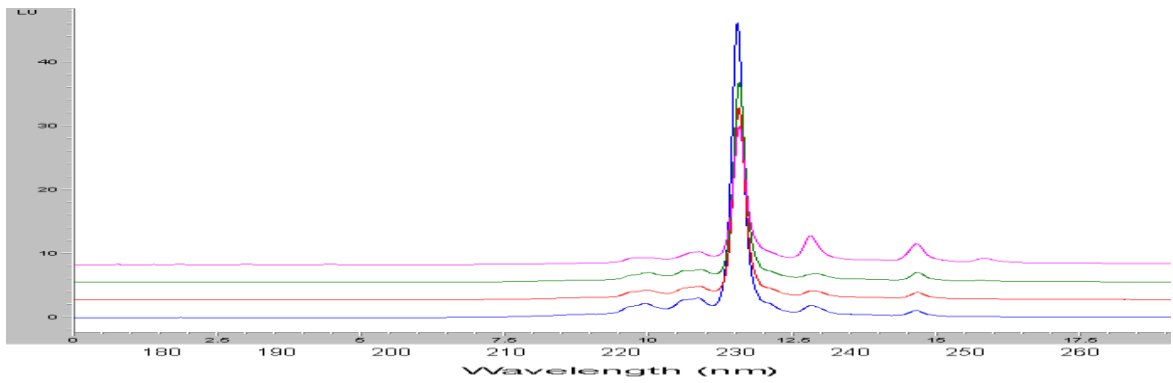
A glikoziláció vizsgálatának főbb lehetőségei

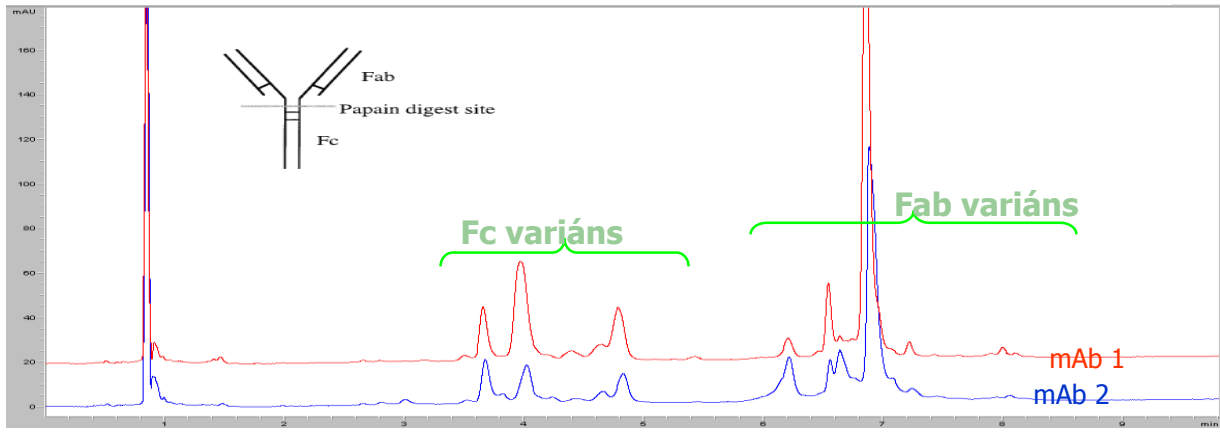
Enzimes emésztés

Tisztaság vizsgálat: Töltés variánsok- Ioncserés kromatográfia

Egy mAb IEX-HPLC kromatogramja

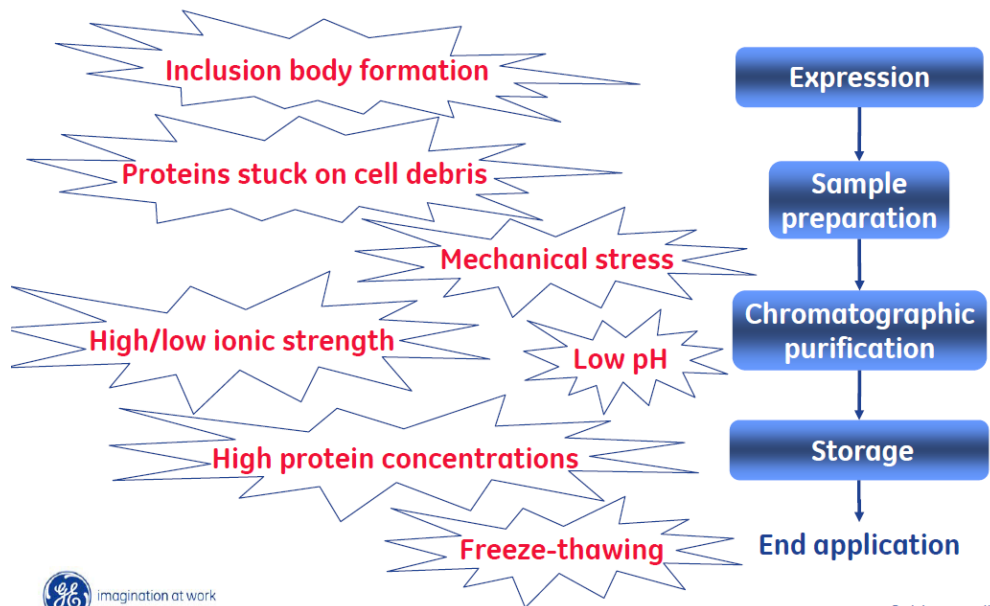

Egy papain emésztet mAb IEX-HPLC kromatogramja

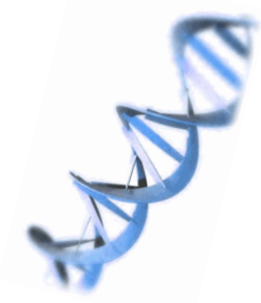
Aggregáció 1.

When does aggregation occur?

Aggregáció vizsgálatára alkalmas technikák:

- Dinamikus fényszórás
- SEC-HPLC
- MALS (Multi Angle Light Scattering)
- SDS- PAGE

Aggregáció 2.

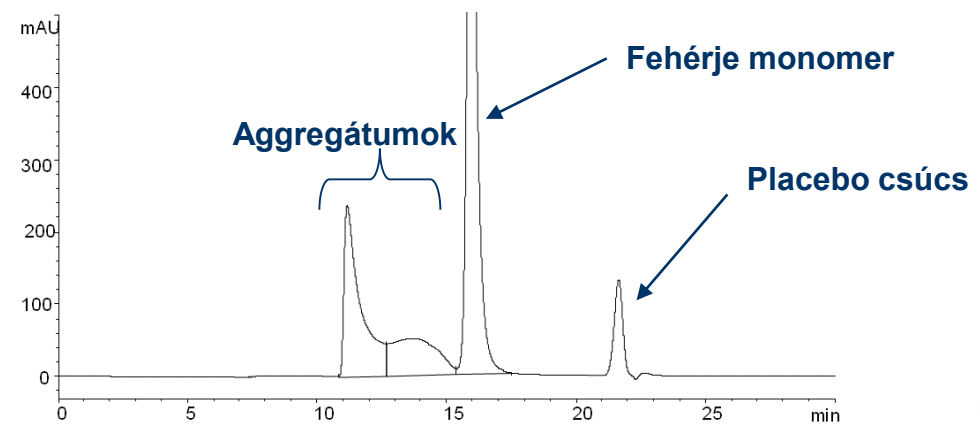
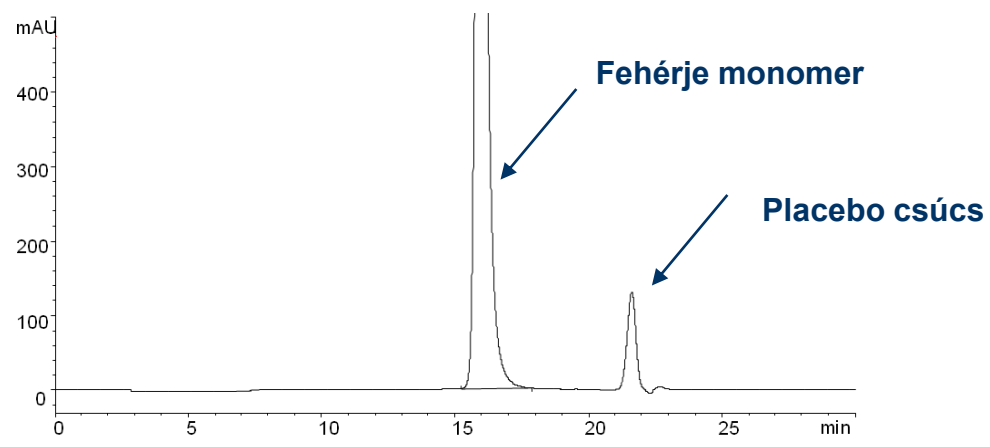
SEC-HPLC

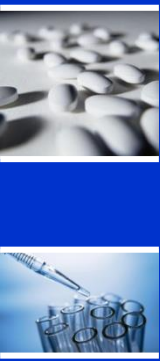
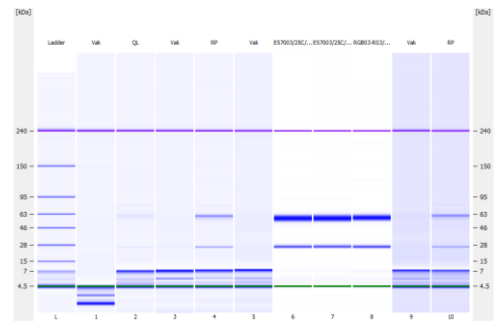
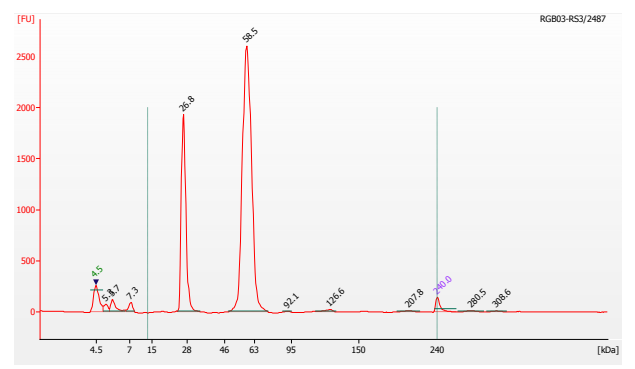
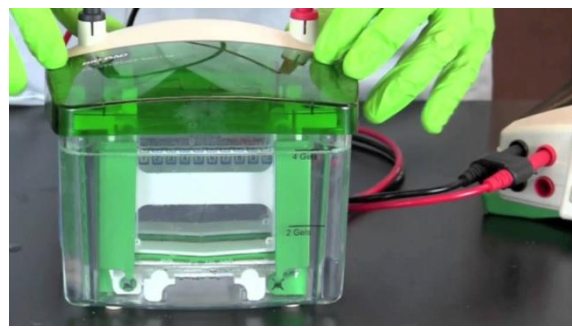
**Kezeletlen
fehérje**

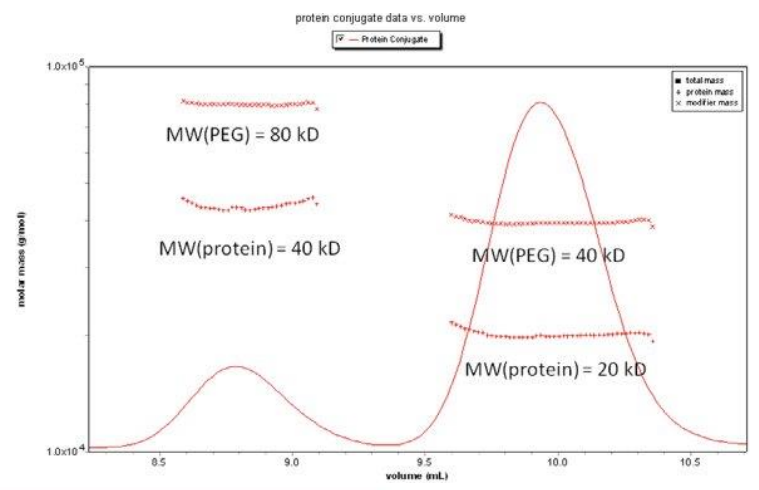
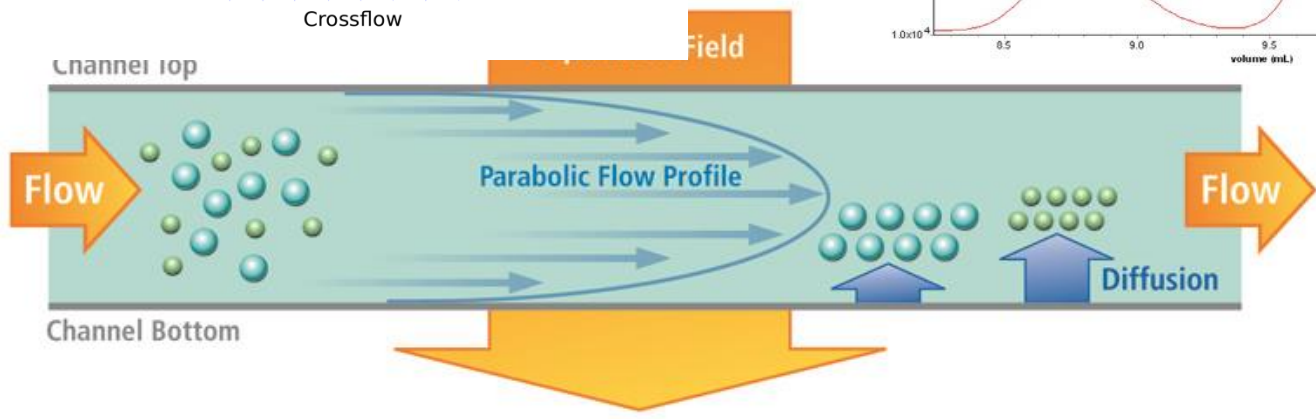
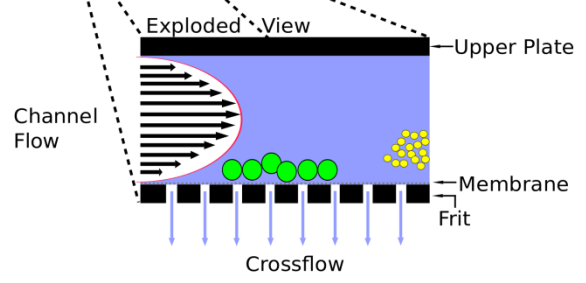
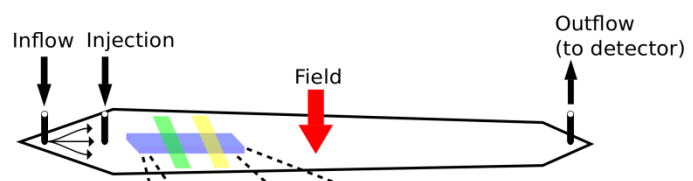
**Hőkezelt
fehérje (1
óra 60 °C)**

Sodium Dodecil Sulfate-PoliAkrilamid Gel Electrophoresis

AF4-Malls

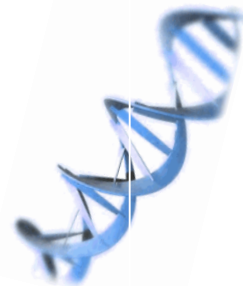
Hatóanyag tartalom meghatározás

- Kismolekulák: relatív módszer hatósági std.-ek alapján
 - UV spektrofotometriás módszer
- Fehérjék:
 - ha van ismert std.
 - Festéses eljárások (UV, Fluoreszencia):
 - Bradford
 - Bicinchoninic acid assay (BCA)
 - Lowry
 - Biuret

Hatóanyag tartalom meghatározás

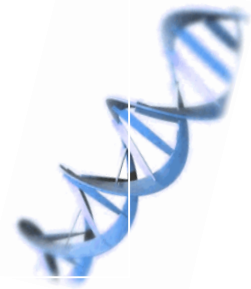
- De általában nincs megfelelő hatósági std.
 - Abszolút módszerek:
 - UV spektrofotometria
 - ϵ nem ismert (több tényezőtől függ- puffer közeg, fehérje szerk, stb)
 - Meghatározása: AAA, számolás szekvencia alapján, visszaszámolás egyéb abszolút módszer alapján
 - Degradációs módszerek
 - Dumas módszer: Nitrogén meghatározás
 - Kjeldhal módszer: Nitrogén meghatározás
 - ICP-MS: pl. S meghatározás
 - LC-MS

A bioszimiláris fejlesztés koronája: comparability vizsgálat

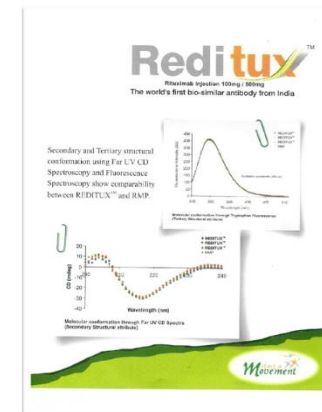
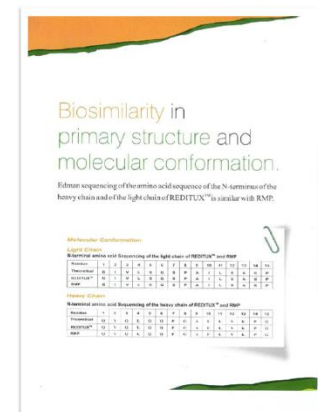
Analitikus számára a fejlesztés során az egyik legnagyobb kihívás és legizgalmasabb feladat a Comparability vizsgálat elvégzése

- Az eddig felsorolt analitikus vizsgálatok mellett összehasonlítani kell a referenciatermékkel a bioszimiláris terméket.
- A hasonlóságot nemcsak a normál körülmények közt vizsgálni, a finom különbségek kimutatására stressz körülmények (hő, mechanikai, ox., red, fény stb) is vizsgálni kell.
- Ellenőrző kérdés: Mi a legnehezebb kérdés ebben az összehasonlításban?

Példa: egy bioszimiláris fejlesztés

Reditux Promotion

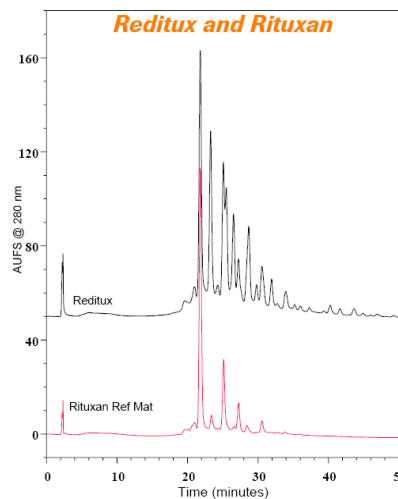
Reditux: an intended copy, not a proven biosimilar

- Same amino acid sequence
- Host cell protein content much higher
- Content of aggregates not comparable
- Glycosylation not comparable
- Effector function not comparable
- Charge distribution not comparable
- Clinical (PK/PD) published data - 17 patients

Different manufacturing means:

- Different drug
- Different safety/efficacy profile?

Releváns-e a különbség?

Lys heterogeneity... effect... it is possible that the presence or absence of terminal... meters, especially for subcutaneous in... migrate through the cationic non-val... atic system. For intravenous adminis... pharmacokinetic effect because distr... lys residues will be rapidly removed... (1988).

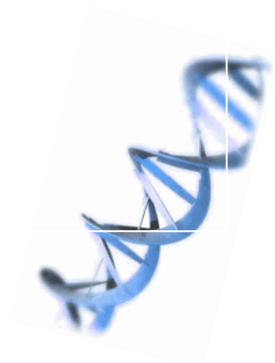

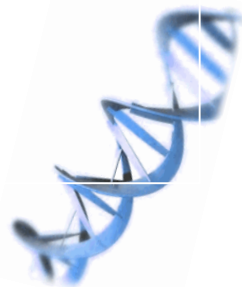
Depends on the formula!!!

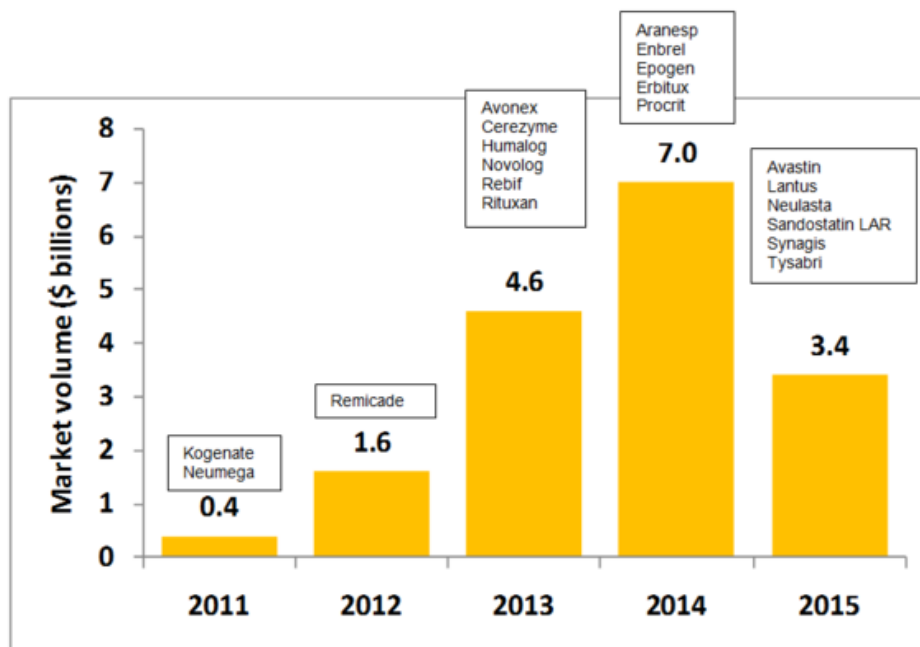
Köszönöm a figyelmet

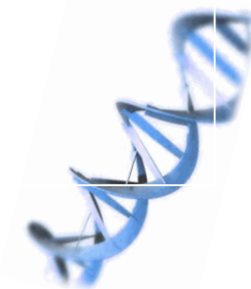

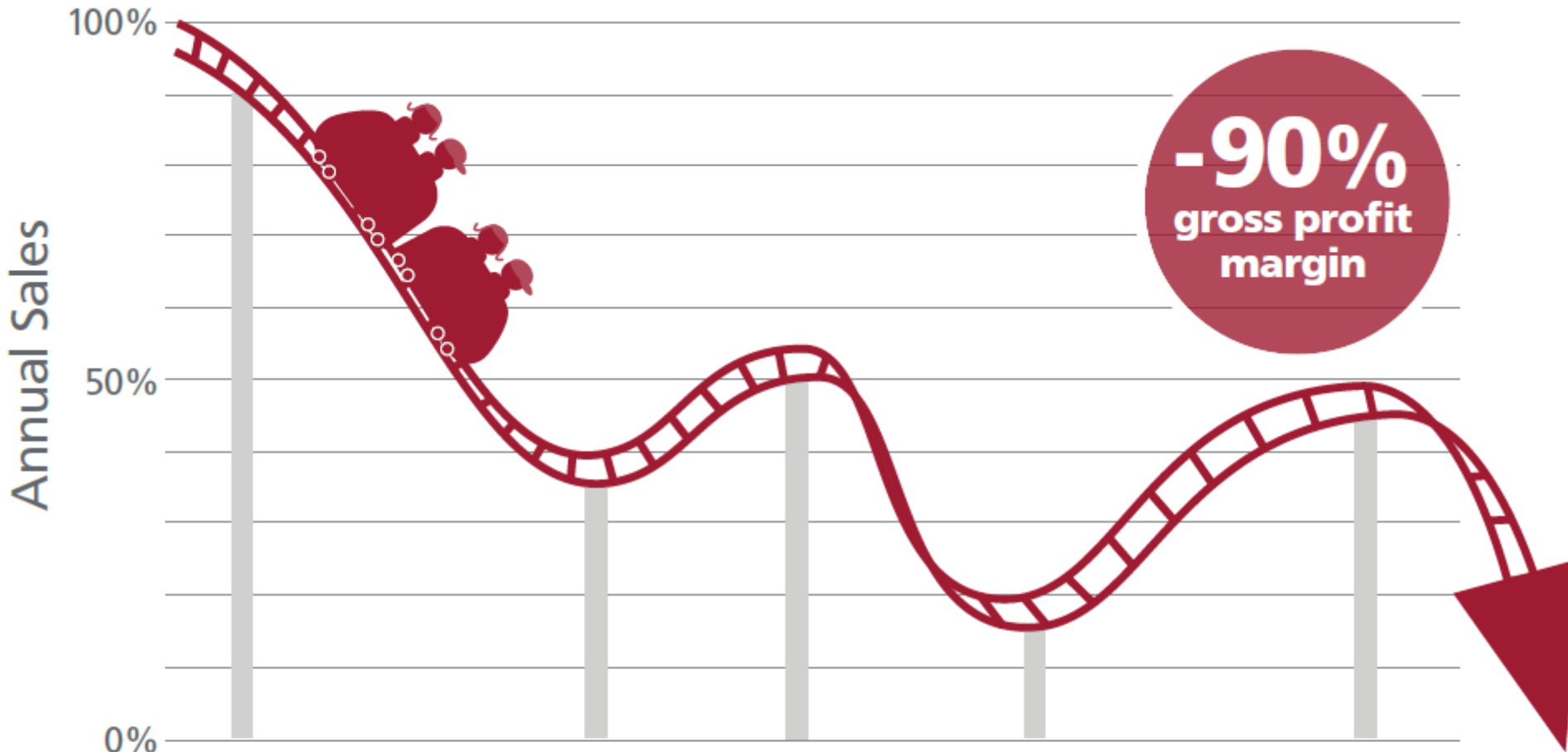

Pótdiák

Source: IMS Health

Once a drug loses its patents, its sales can decline by up to 90% very quickly

U.S. Pharmacist. Drug Patent Expirations and the "Patent Cliff". 2012;37(6)(Generic suppl):12-20. June 20, 2012.

Drug Name (Maker)	2008 Revenue	Molecule	Patent Expiration	Approval Date
Enbrel (Amgen)	\$5,982 M	Etanercept	2012	11/1998
Rituxan (Genentech)+	\$5,082 M	Rituximab	2015	11/1997
Humira (Abbott)+	\$4,521 M	Adalimumab	2016	12/2002
Avastin (Genentech)+	\$4,479 M	Bevacizumab	2019	2/2004
Herceptin (Genentech)+	\$4,394 M	Trastuzumab	2019	9/1998
Remicade (J&J)+	\$3,748 M	Infliximab	2013	11/1999
Gleevec (Novartis)*	\$3,700 M	Imatinib mesylate	2015	5/2001
Neulasta (Amgen)	\$3,318 M	Pegfilgrastim	2015	1/2002
Lantus (Sanofi)	\$3,159 M	Insulin glargine	2015	4/2000
Aranesp (Amgen)	\$3,137 M	Darbepoetin alfa	2024	9/2001
Pevnar (Wyeth)	\$2,716 M	Vaccine	2007	2/2000
Taxotere (Sanofi)*	\$2,622 M	Docetaxel	2010	5/1996
Procrit/Eporex (Ortho)	\$2,460 M	Epoetin alfa	2013	6/1989
Epogen (Amgen)	\$2,456 M	Epoetin alfa	2013	6/1989
Copaxone (Teva)*	\$2,262 M	Glatiramer acetate	2014	1/1997
Avonex (Biogen Idec)	\$2,203 M	Interferon beta 1a	2013	5/1996
Truvada (Gilead)*	\$2,110 M	emtricitabine/ tenofovir disoproxil fumarate	2021	8/2004
Lucentis (Genentech)+	\$1,761 M	Ranibizumab	2019	7/2006
Humalog (Eli Lilly)	\$1,736 M	Human insulin	2013	6/1996
Rebif (Merck Serono)	\$1,688 M	Interferon beta 1a	2013	3/2002
Atripla (Gilead)*	\$1,570 M	Efavirenz, Emtricitabine, and Tenofovir Disoproxil Fumarate	2021	7/2006
Erbix (ImClone)+	\$1,457 M	Cetuximab	2007/2019	10/2007
Cialis (Eli Lilly)*	\$1,445 M	Tadalafil	2016	1/2008
Betaseron (Bayer)	\$1,439 M	Interferon beta 1b	Expired	7/1993
Tracleer (Actelion)*	\$1,410 M	Bosentan	2015	11/2001

* Small molecule drugs

+ Antibody derivative

Reditux Promotion

Biosimilarity in primary structure and molecular conformation.

Edman sequencing of the amino acid sequence of the N-terminus of the heavy chain and of the light chain of REDITUX™ is similar with RMP.

Molecular Conformation

Light Chain

N-terminal amino acid Sequencing of the light chain of REDITUX™ and RMP

Residue	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Reditux™	G	L	V	L	S	L	S	R	P	A	L	L	S	S	P
RMP	G	L	V	L	S	L	S	R	P	A	L	L	S	S	P

Heavy Chain

N-terminal amino acid Sequencing of the heavy chain of REDITUX™ and RMP

Residue	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Reditux™	S	L	D	E	L	D	S	P	A	L	L	S	S	P	S
RMP	S	L	D	E	L	D	S	P	A	L	L	S	S	P	S

Reditux™
Rituximab Injection 100mg / 50mg
The world's first bio-similar antibody from India

Secondary and Tertiary structural conformation using Far UV CD Spectroscopy and Fluorescence Spectroscopy show comparability between REDITUX™ and RMP.

Molecular conformation through Far UV CD Spectroscopy (Primary Structure attributes)

Molecular conformation through Far UV CD Spectroscopy (Secondary Structure attributes)

Movement

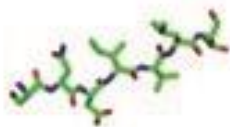

Small molecules

Salicylic acid
MW 138 Da

Peptides

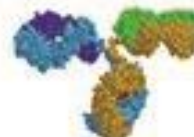
Tiptorelin
MW 1311 Da

Proteins

Human growth hormone
MW 22,125 Da

mAbs

Rituximab
MW-150,000 Da

ADC

Breuduximab-vedotin
MW-150,000 Da

Analytical complexity

